

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
106. (1426.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,1297 ▲
	1 amerikai dollár	2,8646 ▲
	100 magyar forint	1,5513 ▲

Aktuális

2

Indul a Mladics-per

Megérkezett a hágai Nemzetközi Törvényszék büntetés-végrehajtási intézményébe Ratko Mladics, a boszniai szerb hadsereg háborús bűntettek elkövetésével vádolt egykori parancsnoka. A fogda, amelyet az ENSZ bérel Hollandiától, Hága fűrdővárosrészében, Scheveningenben található.

Társadalom

7

Küszöbön a háziiorvossztrájk, dühöng a biztosító pénztár

Megmakacsolták magukat a házi orvosok: mivel elégedetlenek az új keretszerződés feltételeivel, tegnaptól nem írják beutalót a szakorvosi rendelésekre és nem állítják ki az ártámogatott gyógyszerek kiváltásához szükséges recepteket.

Média

9

Forró a jégkorszaki téma

Bár az önkéntesség témája manapság közkeletesebb az EU szemében, a környezetvédelem nagyon fontos szakterület, ezért pályáztam egy ilyen témájú filmmel az Európai Parlament Újságírói Díjára – fogalmazott lapunknak Agyagási Levente, a *Jégkorszaki növények birodalma* című film rendezője.

Vezércikk

3

Következetesség a következetlenségben

Anakronisztikus Erdély-féltése miatt Románia Koszovó ügyében is a rossz oldalra állt, egyebek között Szlovákia, Görögország, Spanyolország, Ciprus, vagyis olyan országok mellé, amelyeknek szintén van némi vaj a fejükön nemzeti kisebbségeik jogainak biztosítását illetően. Egy okkal több tehát, hogy Washington ne vegye jó néven a román államfő kihívó gesztusát. ▶

Bogdán Tibor

Szeklerland Brüsszelben

Bukarest tiltakozása ellenére megnyílt a székely lobbiroda az EU fővárosában

Semjén Zsolt magyar miniszterelnök-helyettes (jobbra) fittyet hányt a román külügyminisztérium felszólítására, és részt vett a tegnapi irodanyitón

A román államvezetés és a román politikusok berzenkedése ellenére megnyílt Székelyföld képviseleti irodája tegnap Brüsszelben. A magyar kormány nem vette figyelembe Bukarestnek azt a kérését, hogy ne képviseltesse magát az eseményen: az ünnepségen Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes is beszédet mondott. Románia kifogását tegnap Traian Băsescu államfő úgy fogalmazta meg: az iroda olyan területi-közigazgatási egység képviseletét látja el, amely nem létezik. Németh Zsolt külügyi államtitkár a történetek ellenére úgy értékeli: történelmileg a legjobb állapotban van a magyar-román kapcsolatrendszer. **2. és 3. oldal** ▶

Băsescu: íme az új alkotmány!**M. Á. Zs.**

▶ Útnak indította tegnap alkotmánymódosítási javaslatát Traian Băsescu államfő, amikor a Törvényhozási Tanács jóváhagyását kérte tervezetére. A konzultatív jellegű véleményezés után az államfő az Alkotmánybírósággal vizsgálattja meg javaslatát jogszűrését, ezt követően az alaptörvény módosításáról a parlament hivatott szavazni. Băsescu tegnapi sajtótájékoztatója kezdetén leszögezte, alkotmánymódosítási javaslatának eredményei utódja munkáját segítik majd. Hozzátette: javaslatát nagyon sok esetben a mandátuma alatt tapasztalt visszasságok megoldását célozzák. **Folytatása a 3. oldalon** ▶

Gyermeknapot mindennap

▶ Csak kampányszerűen veszik ki részüket a közintézmények a gyermekek foglalkoztatásából és ellátásából – derült ki a tegnapi

gyereknap ünnepségeken. Különösen hátrányos helyzetben vannak 5–8. osztályos iskolások és a kiskamaszok. **7. oldal** ▶

Hófehérek festettek tegnap szívecskéket a gyerekek arcára Fotó: Tofán Levente**Sok törvény közt elvész a napszám**

▶ Árnyékot vet az épp kezdődő mezőgazdasági szezonra, hogy a napszámomunkában egyik leginkább érintett és érdekelt réteget, az egyéni vállalkozói engedéllyel (PFA) rendelkező nagygazdákat fosztja meg a törvény az alkalmazás lehetőségétől. Míg a munkaügyi felügyelőség tartja magát a jogszabályhoz, miszerint napszámot csak jogi személy foglalkoztathat, a mezőgazdasági kamara egy új, a PFA-kra vonatkozó törvénymódosítástól remél segítséget. Édler András, a napszámotörvény kezdeményezője lapunknak elmondta: jogszabály-módosítási kérelmet nyújt be, amely a szociális segélyből élőkre is kiterjeszteni a munkavállalást. **6. oldal** ▶

Röviden

Mádl Ferenc temetése

Jövő kedden Budapesten, a Fiumei úti temetőben helyezik örök nyugalomra Mádl Ferenc volt magyar köztársasági elnököt – döntött tegnap a kegyeleti bizottság. Ugyancsak tegnap levélben nyilváníttotta ki részvétét Mádl Ferenc halála miatt Nicolas Sarkozy, a Francia Köztársaság elnöke. „Emlékezetünkben tisztelt és csodált államférfiként él tovább” – írta egyebek mellett a magyar származású politikus.

Önkormányzati tanács Partiumban

Ma alakul meg a margittai polgármesteri hivatal dísztermében az RMDSZ által életre hívott Partiumi Önkormányzati Tanács. A tanácskozáson részt vesz Kelemen Hunor szövetségi elnök is. Az ülés napirendjén szerepel a testület működési szabályzatának megvitatása és elfogadása, valamint a tanács elnökének és elnöksége tagjainak megválasztása. Mint ismeretes, az RMDSZ februári kongresszusán elfogadott alapszabályzat-módosítás lehetővé tette a regionális önkormányzati tanácsok felállítását. Elsőként a három székelyföldi megye képviselői alakították meg a maguk tanácsát, a múlt hét végén pedig a belső-erdélyi testületet hívták életre.

Rákkeltő a mobiltelefon?

A mobiltelefon használata növelheti az agydagánat bizonyos típusainak kockázatát – állapította meg az Egészségügyi Világszervezet (WHO) régóta várt, kedden nyilvánosságra hozott állásfoglalásában. Az eddig rendelkezésre álló összes tudományos adat arra utal, hogy a mobiltelefon az „esetlegesen rákkeltő” kategóriába kell sorolni – közölte egy 14 ország 31 tudósából álló munkacsoport Lyonban, a WHO részeként működő Nemzetközi Rákkutatási Ügynökség (IARC) székhelyén.

Madrid kártérítést követel

Tekintélyes szakértők és több mezőgazdasági szervezet képviselői élesen bírálták az illetékes német hatóságokat az EHEC-béltörlesztés okozta hasmenésvírusos kapcsolatos melléfogásokért. A bírálatokból egyformán kijutott a kormánynak és a Robert Koch országos járványügyi intézetnek, amiért több mint két héttel az eddig legkevesebb 15 halálos áldozatot követelő járvány kitérője után az okok felderítésében egy tapodtat sem jutottak előre. Madrid közben azt fontolja, hogy az érintett spanyol gazdák nevében kártérítést követel Berlintől.

„Atomháború” Németországban

Valóságos háború tört ki az atomerőművek tervezett bezárása miatt a német kormány és a legnagyobb energetikai cégek között. A 17 németországi erőművet üzemeltető négy cég – az E.ON, az RWE, az EnBW és a Vattenfall – közül tegnap kettő is közölte, hogy a kormánytól kártérítést követel, és a rájuk kivetett, úgynevezett fűtőelemadót jogi úton támadja meg. A szóban forgó két cég, az E.ON és az RWE az atomenergia alkalmazásáról tervezett lemondást egyaránt elvetették, és úgy vélekedett, hogy a kormányzati tervek nyomán a fűtőelemadó minden jogi alapját elveszítette.

Tanácskozik a szíriai ellenzék

Háromnapos konferencia kezdődött háromszáz szíriai ellenzéki részvételével a törökországi üdülővárosban, Antalyaban tegnap. Az előző napon meghirdetett általános amnesztiát az ellenzékiek „későn érkezettnek és elégtelennek” találgják, továbbra is Bassár el-Aszad szíriai elnök távozását követelik.

Indul a Mladics-per

ÚMSZ-összeállítás

► Megérkezett a hágai Nemzetközi Törvényszék büntetvégrehajtási intézményébe Ratko Mladics, a boszniai szerb hadsereg háborús bűntettek elkövetésével vádolt egykori parancsnoka. A scheveningeni börtönben helyi idő szerint kedd este 9 óra körül landolt egy helikopter, s ezzel egyidejűleg négy fekete, elfüggönyözött ablakú jármű hajtott be egy oldalsó kapun.

Mladicsot aznap adta ki a hágai Nemzetközi Törvényszéknek Szerbia. A volt tábornokot repülővel szállították Rotterdamba, ahol a törvényszéki iroda és az ügyészségi iroda képviselői vették át felügyeletét. A hágai Nemzetközi Törvényszék fogdáiban az ENSZ legmagasabb elvárásainak

megfelelő körülmények között várhatnak a vádlottak a perükre, ítéletük kihirdetésére vagy arra, hogy átszállítsák őket abba a börtönbe, ahol letöltik büntetésüket. A fogda, amelyet az ENSZ bérrel a holland államtól, a Hága fűdővárosrészében található scheveningeni börtön egyik szárnyát foglalja el.

Scheveningenben a törvényszék képviselői átadták Mladicsnak a vádirat új változatát, tájékoztatták az eljárás szabályairól, kapott egy listát olyan ügyvedek nevével, akik segíthetik a bírósági eljárásban (a volt tábornok még Belgrádban közölte, hogy az ugyancsak Hágában őrzött Radovan Karadzicsot szeretné védőjének). Emellett Mladicsot megvizsgálta egy orvos, aki gondoskodik a szükséges kezelésekről,

csak ezt követően térhetett nyugovóra egy elkülönített cellában.

Serge Brammertz főügyész tegnap közölte: a fővádlott pénteken, azaz holnap jelenik meg először bírái előtt, hogy nyilatkozzék, bűnösnek tartja-e magát a vádpontokban vagy nem. A főügyész hozzátette: a vádiratot egyebek között ezért dolgozták át, hogy az eljárás minél gyorsabban lefolytatható legyen. A vádpontok között továbbra is szerepel polgári személyek üldözése, gyilkosság, kitelepítés, embertelen cselekedetek, túszejtés, fosztogatás. Brammertz megjegyezte, hogy még nincs döntés arról, egyesítik-e Mladics és Radovan Karadzics volt boszniai szerb vezető vádiratát. Hozzátette, ezt az eshetőséget továbbra sem lehet kizárni. ◀

Ratko Mladics Hágában. Fekete autókönvoj szállította a vádlottat a repülőtérrel a scheveningeni luxusbörtönbe

A NATO eltökélt Líbiában

Hírösszefoglaló

► Kilencven nappal meghosszabbítja líbiai küldetését a NATO – jelentette be tegnap Brüsszelben az atlanti szövetség főtitkára. „A döntés világos üzenet a Kadhafi-rezsimnek: eltökélt vagyunk abban, hogy folytatjuk a líbiai nép megmentését célzó műveletünket” – fogalmazott közleményében Anders Fogh Rasmussen. Mint hozzátette, a NATO folytatja erőfeszítéseit annak érdekében, hogy teljesítse az ENSZ-felhatalmazásban kijelölt feladatot. A világszervezet Biztonsági Tanácsának a határozata arról szól, hogy be kell tartatni a Líbiával szembeni fegyverszállítási embargót, érvényesíteni kell az ország légtérében a repülési tilalmat, valamint meg kell védeni a harcolók által fenyegetett líbiai polgári lakosságot.

A francia diplomácia szerint mintegy 10 ezer embert ölt meg Tripoliban és környékén az elmúlt három hónapban a Kadhafi-rezsim – írta ugyancsak tegnap a Le Figaro. A konzervatív francia napilap szerint ezen kívül Líbia 2 millió lakosú fővárosában legalább 20 ezer embert őriztetbe

vettek. „Tömeges letartóztatások, éjszakai razziák, fosztogatások, utcai kivégzések, a legmagasabb szintű parancsok az erőszakra, emberek tömeges eltűnése, tömegsírok: külföldi szemtanúk hiányában valóságos humanitárius dráma zajlik zárt ajtó mögött Tripoliban” – fogalmazott a francia lap. A párizsi külügyminisztérium mindezt a líbiai rezsim elől menekülőktől, emberi jogi szervezetektől, diplomatáktól és a nyugati titkosszolgálatoktól érkező „részleges, de egybehangzó információkra” hivatkozva állítja.

Közben érezhetően szűkül az a kör, amely feltétel nélkül támogatja Kadhafit: a hadsereg számtalan katonája mellett öt tábornoka is dezertált, és ugyancsak elmenekült Rómába nyolc magas rangú tiszt is. A NATO értékelése szerint ez már Kadhafi közeli végének a jele. A hatalmát a végsőig őrző diktátor kevéssel korábban a közvetítéssel próbálkozó Jacob Zuma dél-afrikai elnökkel folytatott megbeszélés során fegyverszünetet ajánlott, ugyanakkor változatlanul elutasította azt a felkínált lehetőséget, hogy mondjon le országa vezetéséről. ◀

Utolsó leszállás – tüzesen

ÚMSZ

► Leszállt az Endeavour amerikai űrrepülőgép tegnap a floridai Kennedy-űrközpontban. A leszállásnál hirtelen lángnyelvek csaptak föl a farokrészénél. Egy űrhajózási szakértő azonban a CNN hírtelevízióban mindenkit megnyugtatóan, hogy azon a részen üzemanyag-maradványok szoktak lenni, ezért a jelenség teljesen normális, rendszeresen előfordul, csak máskor nappal történik a leszállás, amikor többnyire nem látható, ellentétben a mostanival, amikor az űrrepülőgép sötétben tért vissza.

Ez volt az utolsó repülése, és egyben az amerikai Space Shuttle program utolsó előtti, 134. küldetése. Az Endeavour május 16-án indult el a Kennedy űrrepülőtérrel, fedélzetén hat űrhajóssal, és május 18-án kapcsolódott a Nemzetközi Űrállomáshoz (ISS), ahová számos műszert – köztük a kozmikus sugárzás elemi részecskéit mérő, 2 milliárd dollár értékű Alfa mágneses spektrométert (AMS-02) – és különféle alkatrészeket szállított. A legénység négy űrsétát hajtott végre.

Román–magyar „történelmi csúcspont”

MTI

► Németh Zsolt magyar külügyi államtitkár szerint történelmileg a legjobb állapotban van Budapest és Bukarest kapcsolatrendszere. A politikus tegnap Budapesten megbeszélést folytatott Bogdan Aurescu román külügyi államtitkárral, aki arról biztosította őt, hogy a kolozsvári Mátyás-szoborcsoporttal kapcsolatos együttműködés eddig is „sikertörténet” volt és Bukarest elkötelezett amellett, hogy az új minőségű magyar–román kapcsolatrendszer sikertörténete legyen a jövőben is. Németh Zsolt előző nap bekérte Ireny Comaroschit, Románia magyarországi nagykövét; a tárca tájékoztatása szerint az államtitkár aggodalmát fejezte ki a napokban Kolozsváron történtek miatt. Az államtitkár a Mátyás-szoborra elhelyezett román felirat és nemzeti színű szalag, valamint a bukaresti magyar nagykövét feltartóztatásának ügyét említette a diplomatának, és elmondta: ezek az események elintézésben állnak a két ország egyezményeivel, és ártanak a jószomszédi együttműködésnek. Németh Zsolt tegnap annak a véleményének adott hangot, hogy román kollégájával egyetértettek: a szobornál kihelyezett tábla nincs összhangban a magyar–román megállapodással. Azt mondta, hogy a helyzet rendezéséért a román kormány intézkedik, a bukaresti kulturális minisztérium már világossá tette álláspontját. „Bízunk abban, hogy ez a helyzet rendeződik, és mindazok a viták, amelyek a kétoldalú kapcsolatainkban felmerülnek, azt gondolom, hogy rendezhetőek” – jelentette ki, és hozzátette, a két ország viszonyát jellemző stratégiai együttműködés fennmarad és még inkább kibontakozik. ◀

Szeklerland Brüsszelben

ÚMSZ-összeállítás

► Bukarest berzenkedése ellenére hivatalosan megnyílt Székelyföld képviselői irodája tegnap Brüsszelben. A magyar kormány nem vette figyelembe a román félnek azt a kérését, hogy ne képviseltesse magát az eseményen: az avató ünnepségen Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes is beszédet mondott.

Semjén: nem valaki ellen

„Az iroda nem valaki ellen irányul, nem sérti senkinek az érdekeit, hanem javára válik mindenkinek, így Romániának is azáltal, hogy uniós forrásokat próbál a Székelyföldre vinni” – üzent Bukarestnek megnyitón mondott beszédében Semjén Zsolt. A magyarországi politikus szerint a székelyföldiek képviselői Brüsszelben „a legtermészetesebb dolog a 21. században”. Újságíróknak külön nyilatkozva Semjén Zsolt azt is kifejtette: a magyar kormány nem kell kommentálnia, hogy az iroda megnyitásával kapcsolatban a román belpolitikában bizonyos politikai erők hisztériát keltenek. Szerinte a képviselő létrehozása „teljes összhangban van az unió betűjével”.

Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke beszédében hangsúlyozta: az irodának azért kell dolgoznia, hogy a vidéki szegénység, a leszakadás felszámolását szolgáló európai összefogás

Mi a célja az irodának?

Az irodát azzal a céllal hozta létre és fogja működtetni Hargita és Kovászna megye tanácsa, hogy Székelyföld sajátos érdekeit, gazdasági és turisztikai lehetőségeit segítsen megjeleníteni az Európai Unió döntéshozó fórumain, ezáltal elősegítve a térség fejlődését. Az iroda működése egyelőre időszakos: április elejétől június végéig, valamint szeptember közepétől december közepéig tart majd nyitva.

Az iroda kezdeményezői: Tamás Sándor és Borboly Csaba, illetve Semjén Zsolt kormányfő-helyettes a megnyitón

mielőbb megszülessen, s a kelet-közép-európai vidék, a falusias térségek felzárkóztatását szolgáló program induljon. Tamás Sándor, Kovászna Megye Tanácsának elnöke az iroda célját úgy fogalmazta meg: „Székelyföld sokat tud nyújtani, csak először meg kell ismertetni a nagyvilággal.”

Băsescu: Székelyföld nem létezik

A román kormányt és a politikusokat az zavarja, hogy az iroda szerintük olyan területi-közigazgatási egység képviselőjét látja el,

amely valójában nem létezik. Ezt nyíltan meg is fogalmazta tegnap Traian Băsescu államfő, aki szerint a képviselő megnyitása a „románok és a román alkotmány” semmibevételével egyenértékű. Teodor Baconchi román külügyminiszter kedden este egy televíziós adásban úgy fogalmazott: egy adott térség népies elnevezésével (Székelyföld) nem lehet „visszaélni” úgy, hogy egy régió márkaneveként használják. Romániai régióknak lehet nevezni például önmagában Hargita vagy Kovászna megyét – mondta a miniszter, aki szerint a Székelyföld képviselőiben nyíló iroda a kétoldalú kapcsolatok szintjén kelt zavart Bukarestben, hiszen annak Magyar Régiók Háza ad otthont. Ezért kérték be kedden a román külügyminisztériumba Magyarország bukaresti nagykövétét.

Kevesebb voltak diplomatikusak tegnap Bukarestben a román politikusok. Puiu Hașotti liberális

frakcióvezető úgy fogalmazott: a képviselő megnyitása a „románellenes” Tőkés Lászlónak, az EP alelnökének tulajdonítható. „Sajnálom, hogy nem létezik olyan törvény, amelynek alapján megvonhatnánk Tőkéstől a román állampolgárságot” – közölte.

Markó Béla miniszterelnök-helyettes arra hívta fel a kezdeményezést támadókat figyelmét, hogy Székelyföld brüsszeli képviselőjét nem szimbolikus, hanem pragmatikus gesztusként kell értékelni. A politikus ironikusan válaszolt Puiu Hașottinak, aki következőlegesen Székelyország (Tara Secuilor – szerk. megj.) brüsszeli képviselőjéről beszélt. „Székelyország nem létezik, csak egy kis Székelyföldünk van, kérem, tegyünk különbséget” – mondta a Maros megyei politikus, majd megkérdezte szenátor kollégáitól, hogy tett-e valamelyikük valamit a régió gazdasági fellendítése érdekében. ◀

Következetesség a következetlenségben

Bogdán Tibor

Akár anyyalinák is mondhatnánk azt a bájos lazaságot, amellyel Traian Băsescu rendszerint figyelmen kívül hagy nyilvánvaló tényeket, megcáfolja saját gesztusait, szavait – ha nem lehetnének

akár pokolian rossz következményei is. Most éppen Koszovó kapcsán, a közép- és délkelet-európai államfők múlt hét végi varsói csúcstalálkozója, pontosabban annak Románia általi bojkottálása alkalmával figyelhetünk fel ismét milderre.

A román államfő nem vett részt az összejövetelen, mivel arra meghívást kapott a Bukarest által el nem ismert Koszovó vezetője is. Elhatározásában az sem ingatta meg, hogy az összejövetelen nem kisebb személyiség, mint Barack Obama is megjelent. Anakronisztikus Erdély-féltése miatt Románia Koszovó ügyében is a rossz oldalra állt, egyebek között Szlovákia, Görögország, Spanyolország, Ciprus, vagyis olyan országok mellé, amelyeknek szintén van némi vaj a fejükön nemzeti kisebbségeik jogainak biztosítását illetően. Egy okkal több tehát, hogy Washington ne vegye jó néven a román államfő kihívó gesztusát, aki mellesleg jó ideje kilincsel a Fehér Háznál, egy aprócska meghívásért. Most viszont alkalma nyílt volna – ha nem is Washingtonban, de legalább a lengyel fővárosban – rövid ideig akár személyesen is elbeszélgetni a Fehér Ház – és nem mellesleg a világ – urával. Akivel az esetleges washingtoni fogadás mellett olyan, szintén nem lényegtelen kérdésekről is szót ejthetett volna, mint a román állampolgárok amerikai vízumkényyszerének megszüntetése.

Állítása – miszerint ha elfogadja a varsói meghívást, akkor legközelebb a szakadár Transznisztria elnökének oldalán találna magát – széptüően fogalmazva is neveléses. Aligha ez a félelme vezette tehát elhamarkodott döntésében; inkább arról van szó, hogy ezúttal is a maga saját módján értelmezi a tényeket. Koszovó kapcsán elvi szilárdságról beszél, miközben a Románia által el nem ismert állam területén román csendőrök és rendőrök állomásoznak a nemzetközi békefenntartó alakulat kötelekében.

Az az érve sem tartható, hogy nem ülhet le egy asztalhoz az ENSZ által el nem ismert állam vezetőjével, hiszen román államfőként háromszor is találkozott a Palesztin Nemzeti Hatóság elnökével, Mahmud Abbászsal, akinek országa szintén nem elismert tagja az ENSZ-nek, csupán megfigyelői státusszal rendelkezik a világszervezetben. (Arról nem is beszélve, hogy nemrégiben azzal a Palesztinával nevezte szomszédosnak Izraelt, amely országként még csak nem hivatalosan sem létezik).

Következetlenségére most azzal tette fel a koronát, ott lesz Rómában az egységes olasz állam létrejöttének 150. évfordulóján – annak ellenére, hogy azon a koszovói elnök is részt vesz.

Így aztán a román államfő legfeljebb egyetlen dologban mondható következetesnek: a következetlenségben.

Román lapszemle

A Prahova megyei Ariceștii Rahtivani településen 4500 éves csontvázat találtak. A Tutánhamon fáraó múmiájánál 12 évszázaddal „idősebb” leletet egy 50 méter átmérőjű sírból ásták ki. (Adeváru!) ► Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök civilben is szereti a száguldást, jelenleg egy 310 km/órás végsebességre képes Nissan GT-R Skyline típusú személygépkocsit vezet. (Click!) ► Az Oxfam társaság jelentése szerint 2030-ig az alapélelmiszerek mintegy 120-180 százalékot drágulhatnak. (Evenimentul zilei)

Băsescu: íme az alkotmány!

Folytatás az 1. oldalról

Eszerint a jövőben az államfő felfüggesztésére irányuló parlamenti kezdeményezés „elhal”, amennyiben az Alkotmánybíróság úgy véli, hogy az államfő nem sértett törvényt és nem látja indokoltnak a népszavazás kiírását. Szerinte ez, illetve az a tény, hogy az államfő mentelmi jogát nem korlátoznák, biztosítaná „az állami intézmények stabilitását”. Ugyancsak az elnök hatáskörét bővítené az a javaslat is, amely a jelenlegi 60-ról 45 napra csökkentené azt az időt, amivel a parlament rendelkezik a kijelölt kormányfő kabinetjéről való szavazásra. Amennyiben a törvényhozás megszegi ezt a cikkelyt, akkor az államfő feloszlathatja a parlamentet, és előrehozott választásokat írhat ki. Băsescu javaslata szerint az államfő egy naptári évben csak egyszer élhet ezzel a lehetőséggel, de csak akkor, ha nincs mandátuma utolsó hat hónapjában, illetve ha nem áll fenn a hadi –, általános mozgósítás, ostrom illetve sürgősségi állapot. Ugyancsak utódja hatáskörét bővítené az államfő azzal a módosítással is, amely előírná, hogy a kormányfő csak az elnökkel való konzultálás után hívhat

vissza, illetve nevezhet ki minisztert.

Szintén a kormányzati munkával kapcsolatos az a javaslat, miszerint a kabinet nem lépheti túl a 3 százalékos költségvetési hiányt, az állam eladósodása nem lehet magasabb az éves nemzeti össztermék 60 százalékánál és külföldi kölcsönt csak befektetésekre vehet fel.

Az államfő javaslata szerint a jövőben jelentősen „megnyírbálnák” a választott közméltóságok és miniszterek mentelmi jogát. Eszerint a közemberekhez hasonlóan elszámoltathatóak lesznek, amennyiben a Legfelsőbb Bíróság engedélyezi az ellenük indított procedúrát. Az őrizetbe vétel időtartama a jelenlegi 24 órától 48 órára nőne, hogy az ügyészek alaposan elő tudják készíteni, és bírának se kelljen éjszaka dönteniük rendkívül fontos ügyekben.

Az igazságszolgáltatási intézményekkel fennálló nézeteltéréseit ugyancsak az alaptörvényben „rendezni” Traian Băsescu. Szerinte nincs rendjén, hogy a bírakat csak hivatali mulasztás és rosszindulat esetén lehet felelősségre vonni, ugyanis nagyon sokan közülük inkompetenciával és korrupcióval is vádolhatók lennének. ◀

Szenátusi „gazemberségek”

Cs. P. T.

► Gazemberségnek nevezte Fekete-Szabó András, az RMDSZ szenátusi frakcióvezetője azt a felsőházban tegnap elfogadott törvénytervezetet, amely kormánybizottsági engedélyhez köti többek között az utcák, terek, parkok, iskolák elnevezését. A tervezet 38 támogató és három ellenszavazattal, két tartózkodás mellett fogadta el a felsőház. A kormányoldal szenátorai nem szavaztak. Fekete-Szabó arról tájékoztatta lapunkat, hogy Ion Chelaru a házszabályt megszegve a szenátorok 13 óráig tartó munkaprogramja után bocsátotta szavazásra a jogszabályt, és nem adott szót a tiltakozó kormánypárti politikusoknak. „A munkaprogramot csak akkor lehet túllépni, ha ezt a szenátorok valamelyike az ülésen kéri és szavazunk róla. Ez nem történt meg. Ráadásul a szavazás pillanatában kvórum sem volt, alig ötvenen ültünk a teremben. Az ülésvezető azonban semmibe vette a házszabályt” – magyarázta az ÚMSZ-nek a frakcióvezető. A politikus tájékoztatója szerint a kormánypártok a szenátus házbizottságának legközelebbi ülésén megpróbálják elérni, hogy a törvénytervezetet bocsás-

sák ismét szavazásra. Ha ez nem sikerül, akkor reményei szerint a képviselőház – döntő házként – elutasítja majd a jogszabályt.

A jogszabályt Mircea Dușa és Oľguța Vasilescu PSD-s képviselők kezdeményezték még az év elején felháborodva azon, hogy székelyföldi városokban magyar neveket adnak az utcáknak. A tegnap elfogadott törvény kimondja, hogy a megyei és helyi önkormányzatok csak egy tárcaközi kormányzati bizottság jóváhagyása után változtathatják meg román történelmi, politikai vagy kulturális személyiségekről, eseményekről elnevezett utcák, terek, iskolák és egyéb létesítmény nevét, ha az új elnevezés nem román jellegű. A bizottság tudományos szempontok alapján megvizsgálja az önkormányzatok névváltoztatási kezdeményezéseit, „megelőzi a lehetséges túlkapásokat és megszünteti az önkormányzatok tevékenységében gyakran nyilvánuló szubjektívizmust”. Az öttagú testületben a történelem, a földrajz, a néprajz, a nyelvészet és a művészetek szakértői vesznek majd részt, közülük kettőt a kulturális tárca, egyet a belügyminisztérium, egyet a kormányfőtitkárság, és egyet a Román Akadémia jelöl ki. ◀

A gépkocsi-beíratás adókálváriája

Ha valami rosszul indul – rosszul is folytatódik. A gépkocsi-regisztrációs adó története jól példázza a megállapítás igazát.

Bogdán Tibor

► Immár negyedik esztendeje húzódik Romániában a gépjárművek regisztrációs adójának botránya, amely az Európai Bizottság (EB) illetékeiseit is foglalkoztatja.

Indul a káosz

Több mint négy esztendővel ezelőtt lépett életbe, 2007. január elsejétől az autók első beíratására kirótt illeték. Alig három hónap múlva az Európai Bizottság máris törvénysértési eljárást indított Románia ellen, arra hivatkozva, hogy a rendelkezés hátrányosan különböztet meg bizonyos gépkocsi típusokat. A román állam tőle szokatlan gyorsasággal reagált Brüsszel lépésére és májusban több változatot is megküldött az illetékről, amelyeket azonban az EB elutasított – így december-

ben beindította a törvénysértési eljárás második szakaszát, egyben nem titkolva azt sem, hogy „torkig van a román hivatalos fórumok halogatásaival”.

Romániát ezzel az a veszély fenyegette, hogy az ügy az Európai Bíróság elé kerül, ezért a kormány 2008 áprilisában újabb változatot dolgozott ki; a környezetszennyezési illeték néven ismertté vált új adóra vonatkozó kormányrendelet növelte az új és csökkentette a régebbi, használt autókra kirótt illeték összegét. A gépkocsi-gyártók természetesen tiltakoztak, azzal érvelve, hogy a régi gépkocsik behozatalát serkentő intézkedés az iparág visszaesését jelentheti, szakértők pedig „abszolút katasztrofálisnak” minősítették a régi autók előnyben részesítő jogszabályt, amely ráadásul károsan hat ki a roncsautóprogramra is. Az ősz folyamán egymást érték

az ilyen természetű riasztó előrejelzések. Ekkor már Traian Băsescu államfő is közbelépett és – a Dacia gépkocsigyárban tett látogatása alkalmával – az új autók illetékének megszüntetését javasolta. A kabinet pedig nyilván nyomban sürgősségi kormányrendelettel 2009 végéig mentesítette az illeték alól a 2000 köbcenti alatti, Euro 4 típusú motorokkal felszerelt járműveket. Călin Popescu-Tăriceanu akkori miniszterelnök szerint az intézkedés „a munkahelyek megőrzését” szolgálta. A rendelkezés homályos megfogalmazásai számos vitára és értelmezésre adtak lehetőséget.

Tüntetés, kavargás, pontosítás

Ugyanakkor a kormány még abban a hónapban megháromszorozta az importból származó használt járművek adásvételénél a környezetvédelmi adót. A gépkocsi-tulajdonosok országsszerte tüntettek a jogszabály ellen, amelynek nyomán a regisztrációs illeték összege nem egy esetben meghaladta a használt

járművek vásárlási árát. A zűrzavart csak fokozta a környezetvédelmi tárca szándéka, miszerint ismét a 2008. évben megszabott illetékeket alkalmaznák. Az egymást érő rendelkezések nyomán nem kis kavargás alakult ki az adóhivatali befizetésekkel is, a kedélyek lecsillapításáért a kormány több pontosításra kényszerült.

A következő év februárjában már egyharmaddal csökkentették a használt autók illetékét. A legkisebb fizetendő összeg azonban így is elérte a 200 eurót, a nagyobb és igen régi járművek esetében pedig akár 15 ezer euróra is rúghatott. Márciusban a kormányilletékesek bejelentették: 2009 őszétől szén-dioxid-kibocsátást figyelembe vevő évi adót rónak ki a gépkocsikra.

Mindezt keresztülhúzta viszont az EB, amely megint csak diszkriminatívnak mondta ki a lépést, mivel az bizonyos járműtípusokat mentesít az illeték alól, bizonyos típusokra pedig megnövelt összeget ró ki.

2010 februárjától a 2000 köbcenti alatti, Euro 4-es motorral ellátott autókra is

bevezették a regisztrációs illetéket, miután az EB nem fogadta el a kivételezés év közepéig történő meghosszabbítására vonatkozó román kérést. A környezetvédelmi tárca szeptemberben bejelentette a használt autók illetékének emelését, novemberben újabb emelésről döntött, egyben pedig január elsejétől illetéket rótt ki az Euro 5-ös járművekre is. A tavalyi év a régi autók illetékének további emelésével zárult. Bár hivatalos közlés szerint a növekedés nem lépi túl az 50 százalékot, a környezetvédelmi tárca adataiból kiderült, hogy bizonyos esetekben megháromszorozódik, legfelsőbb szintje akár 30 ezer euró is lehet.

Kényszeredett rábólintás

A csata Bukarest és Brüsszel között idén is folytatód-

Új és használt autók beíratása Romániában		
Év	Új jármű/db.	Régi jármű/db.
2007	312 532	123 842
2008	285 504	300 885
2009	116 016	212 900
2010	94 541	214 606

dott a regisztrációs illetékek ügyében. Áprilisban az Európai Unió Bírósága diszkriminatívnak mondta ki a román elképzelést, és annak módosítására kötelezte a kormányt, azzal érvelve, hogy a jármű értékének 30 százaléka is emelkedhet illeték nem ösztönzi a használt autók romániai bejegyzését. Májusban az illetékes hatóságok kényszeredetten rábólintottak a bírósági határozatra, ám újabb meglepő húzáshoz folyamodtak: közölték, hogy újbóli eladásuk esetén a 2007 előtt bejegyzett gépkocsikra is illetéket vetnek ki.

Borbély László környezetvédelmi miniszter szerint tárcája nem adja fel az alapelvet, miszerint a szennyező fizet, ám felszámolják a közvetett diszkriminációt. Ígérete szerint az illeték összege minden járműtípusnál csökken, a gépkocsi szennyezési fokától függően. ◀

Van-e jövőjük a G8-találkozóknak?

A G8 létrehozása óta drámai mértékben megváltozott a világ. Az első ilyen jellegű összejövetelre 36 évvel ezelőtt Rambouillet-ban került sor.

MTI/ÚMSZ

► A G8 csoport legutóbbi csúcstalálkozója „történelmi” volt: olyan pillanat, amikor a nagyhatalmak felsorakoztatták gazdaságukat és fegyvereiket az arab népek mögött, betömve a nyugati értékek világméretű terjesztése terén támadt szakadékot.

Kérdések – egyelőre válaszok nélkül

Valóban így volt? Vagy Deauville csupán egy értelmetlen és költséges abszurdumnak volt a színhelye, hiú rendezvénynek, amelynek résztvevői hanyatló nemzeteket képviseltek – olyanokat, amelyeket háttérbe szorít Kína és más iparosodó nemzetek fölemelkedése?

A kérdések egy részére választ adhat a következő esztendő, amikor Franciaország az Egyesült Államoknak adja át a G8-csúcs házigazdájának a szerepét. Amerikai illetékesek meglehetősen szkeptikusan vélekednek a G8 hasznosságáról. A Fehér Ház még nem tűzte ki a jövő évi csúcserkeztetést időpontját. Arra lehet számítani, hogy a G8 egybeolvad a G20-szal, amelynek tagja Kína, India, Brazília és más fejlődő hatalmak. Ez a csoport

Washington kedvenc globális fórumává vált azóta, hogy George W. Bush elnök három évvel ezelőtt megrendezte az első G20 csúcstalálkozót.

A deauville-i tanácskozás zárónapján viszont úgy tűnt, hogy az Egyesült Államok némileg fölengedett a szűkebb körű G8 iránt, amely nagylelkű hiteket szavazott meg az újszülött arab demokráciák számára. A franciaországi üdülőhelyen egyúttal sikerült megnyerni Oroszországot ahhoz az elhatározáshoz, hogy megbuktassák Moammer el-Kadhafi líbiai vezetőt.

Monumentális időpocsékolás?

„Ez egészen jó G8-fórum volt, amely sok tekintetben megerősítette azt, amiben a G8 csakugyan kiválóan mondható – vélekedett egy amerikai illetékes. – Mi változatlanul a G20-at tekintjük a nemzetközi gazdasági koordináció legfontosabb fórumának. Ugyanakkor van valami a G8-ban, a kormányfők szűk csoportjában, akik rendszeresen összejönnek, hogy számos témáról tárgyaljanak” – tette hozzá.

A G8 bírálói szerint azonban a deauville-i csúcstalálkozó „monumentális idő- és

Deauville – történelmi pillanat, vagy monumentális időpocsékolás?

pénzpocsékolás volt. Ha a G8 nem létezne, álmában sem jutna eszébe senkinek, hogy »kitalálja«. Legfőbb témájáról, a globális gazdaság irányításáról nem lehet igazán vitatkozni olyan nehézsúlyú államok távollétében, mint Kína, India vagy Brazília” – írta Timothy Garton Ash angol kommentátor a The Guardian hasábjain. Szerinte Barack Obama elnöknek arra kellene törekednie, hogy beolvassa a G8-at a G20-ba, javítva az új, nagyobb fórum működését.

A szűkebb csoport csodálói közé tartozó John Kirton, a torontói egyetem szakértője viszont úgy látja, hogy a G8-ra ma nagyobb szükség van, mint korábban bármikor. A Deauville-ban Egyiptomnak és Tunéziának megszavazott segítséget ahhoz a szerephez hasonlította, ame-

lyet a Nyugat játszott Európában a berlini fal leomlása után. „Ha volt valaha időszerűsége a G8-nak a hidegháború befejeződése után, akkor most volt; Deauville pedig elvégezte a feladatát” – hangoztatta Kirton.

Rövid történelem

Mindazonáltal nem szabad szem elől téveszteni azt sem, hogy a G8 (illetve elődei: a G5, majd G7) létrehozása óta drámai mértékben megváltozott a világ. Az első ilyen jellegű összejövetelre 36 évvel ezelőtt Rambouillet-ban került sor. A házigazda Valéry Giscard d'Estaing francia elnök amerikai, német, brit és japán kollégáival próbált konszenzust kialakítani az egyre erősödő globális tőkeáramlás és az emelkedő olajárak problémájára.

Kanada és Olaszország egy évvel később, 1976-ban történt csatlakozásával héttagúra bővült a fórum: akkor a G7 a világ gazdasági teljesítményének kétharmadát adta. Ma azonban – Oroszország 1998-ban történt meghívása ellenére – a G8 csupán 40 százalékát képviseli a Föld országaitól álló GDP-nek. Kína gazdasága, az egy Amerikát leszámítva, lekörözte az összes résztvevőét.

Csakhogy – mint Daniel Schwanen, a kanadai székhelyű Centre for International Governance Innovation munkatársa rámutatott – „roppant gazdag országokról van szó, amelyek a világ katonai erejének legalább kétharmadát képviselik. Emiatt a G8 még ma is hiteles és életképes intézmény, amely nem szükségszerűen áll szemben a G20 csoporttal”.

„A lényeg az, hogy összejöjünk és tárgyaljunk – jelentette ki Deauville-ban egy francia diplomata. – Tudjuk, hogy számos kérdésben eltérő nézeteket vallunk. A legmagasabb szinten történő találkozók alkalmasak arra, hogy összehangoljuk álláspontjainkat, még ha nem születik is azonnal döntés.”

Moszkva ott lesz

A „klub” iránti rokonszenvet nem mindenki osztja. David Bosco, a Foreign Policy című amerikai magazin munkatársa szerint „jó esély van rá, hogy ez (Deauville) volt az utolsó jelentősebb G8 találkozó. Ám a fórum nem fogja eltemetni magát: az Obama-kormány-nak kezdenie kell vele valamit. A következő hónapokban a kormányzatnak azt kell mérlegelnie, hogy megéri-e a G8 felszámolása az evvel járó diplomáciai fejfájást”.

Szergej Rjabkov orosz külügyminiszter-helyettes viszont értésre adta Deauville-ban, hogy hazája mindenféle „csúcst” fontosnak tekint az orosz politika érvényesítése szempontjából. „A G20 nem jelent alternatívát a G8-cal szemben – hangoztatta a normandiai városban. – Ki kell használnunk a meglévő lehetőségeket és fórumokat, megcsokszorozva a nemzeti érdekeink előmozdítását szolgáló csatornákat. A jövőben is ott leszünk valamennyi sakkasztalon” – ígérte sokatmondóan. ◀

Lap-top

A nap címe. Hogyan játszott össze a PSD és a PDL, hogy elássák a PNL-t a helyhatósági választásokon, Sebastian Lăzăroiu, *ziare.com*

Magyarázat. Nem tudjuk, hogy helytálló-e a volt elnöki tanácsos elemzése, de az, hogy cinikus és álságos, kétségtelen. A mesterétől szemmel láthatóan sokat tanult kamarilla-politikus nem csupán megállapítja, hogy a polgármesterek egyetlen fordulóban történő megválasztása a két nagy pártnak kedvez, de tételesen ki is mondja, hogy ezek után a szocialistáknak fel kellene bontaniuk a szerződést a liberálisokkal, hiszen akkor még többet nyernének a helyhatósági választásokon. Vagyis tulajdonképpen ármánykodik egy kicsit az ellenzéki szövetség ellen. (Persze azt már nem mondja ki, hogy a parlamenti választások megnyeréséhez azért nagyon fontos marad ez a szövetség.) Megnyugtató, hogy az RMDSZ-re nézve is előnyösnek tartja a képviselőházban a minap megszavazott rendszert. No de emlékszünk még, mióta van ez az általános lezüllesztés, amikor a politikusok meccs közben cserélhetnek csapatot és a törvényeket nem a parlament, hanem a kormány, vagyis az államelnök hozza? Persze, hogy emlékszünk! Az idióta egyfordulós, „nominális” választási rendszer bevezetése óta, vagyis Băsescu ámokfutásának legdicstelenebb politikai mozzanata óta. Ez van, s lesz még rosszabb is.

Ha velük történt volna. A *Cotidianul* úgy látja, hogy az Egyfordulós törvény a PDL-nek és az RMDSZ-nek előnyös. Ennél is érdekesebb a következő megállapítása: „Ha e szerint a törvény szerint történt volna korábban a választás, Traian Băsescu és Emil Boc egyszerű, szürke párttagok maradtak volna.” Ugyanott, a *Cotidianul* honlapján még durvább Cristian Pîrvulescu politológus megállapítása: „A polgármesterek kilencven százaléka örökkévaló lesz.”

A nap áhíre. Elena Udrea, amióta bejelentette, hogy semmilyen adminisztratív tisztségre nem pályázik, rendre javasol másokat ide-oda; legutóbb például Monica Macoveit Bukarest főpolgármesterének. Monica gondolkodik.

Minden napra egy mondat

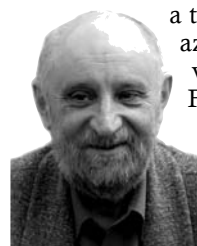
„Gondolkodj cselekvő emberként, és cselekedj gondolkodó emberként.” Henri Bergson

Hős vagy gyilkos?

Már az is csoda, hogy a román médiában elhangzott ez a kérdés – ugyanis Avram Iancurol van szó, az erdélyi románok nemzeti hősről, a „hegyek királyáról”. Az érthetetlenről, a szentről, a feddhetetlenről. Aki ikonként szerepel sok mővidéki templomban stb. Mégiscsak jó, hogy bévánszorogtunk Európába...

Az *Adevărul*-ban jelent meg ez a szentségtörő kérdés, problémafelvető cikk formájában, majd pedig az országos lap havonta megjelenő történelmi mellékletében, a májusi *Historiában*. A kérdés felvetője Ion M. Ioniță, a melléklet főszerkesztője. Aki többek között kijelenti, hogy véget kell vetni a történelem politikai manipulálásának. Ez az, amit ma már megtehetünk, de amire viszont gondolni sem lehetett a totalitarizmus idején vagy azt követően, Európán kívül. Amikor csak a Funar-félék vagy a V.C.-félék hallhatták a hangjukat... Meg a volt szekusok, akik megrendezték Marosvásárhely véres márciusát.

Zséhánszky István De visszatérve a „he-

Horváth István

Eszmék, élet harcai

SZELLEMLIDÉZÉS

E hivatás modern félreismerése okozta, hogy a világnézetekből pártok lettek: az Eszmék leszálltak az Élet harcaiba, s elfogadták a politika minden logikátlan és változó junktimját. Így lépett sok helyütt junktimba [kapcsolat, árukapcsolás - a szerk. megj.] a katolicizmus – melynek már neve is egyetemes jellegére és eredetére utal – a legkevésbé egyetemes elvű, legpartikulárisabb nacionalizmussal. Világért sem mondom, hogy a katolicizmus – az Egyetemes Vallás – ellentétes a nacionalizmussal: de semmi esetre sem involválják egymást szükségszerűleg. (...) A modern militarizmus homlokegyenest ellenkező erkölcsön alapul, mint hagyományos kultúránk: úgyhogy még talán logikusabbnak tűnhet föl a futurizmussal való szövetség, amit a háború alatti Itáliában volt alkalmunk látni. Az „írástudók árulásának”, ismétlem, semmi köze mindezekhez az izmus-okhoz. Ezek a harcos Élet kényszerű pártjai és táborai: emberi alakulatok, akár a nemzetek és kasztok. És hogy mielőtt az ellenvetésekre felelnék, régi retorikusok szabványai szerint még egyszer összegezzem a három pontot, amivel tételtem megvilágítottam: ha az írástudók árulása vagy hűsége független a pártoktól, az emberi magánügyektől, független a külső kényszerektől: bizonyonnyal lehetnek ők hű katonái az Életnek és időleges alakulatainak, s mégis hű katonái egyúttal annak az időtlen és egyetemes tábornak is, melynek zászlajára az Igazság van írva, s mely nem ismer kisebb vezért az Istennél, ki maga az örök és mindenütt-egy Igazság.

Babits Mihály: Az írástudók árulása

Velencei személyes

Évente 12 millió turista keresi fel a várost. Nem számít évszak, időjárás, politikai csillagállás. Jönnek. Nemcsak a nászutasok. Ugyanis rengeteg a halotti maszk a kirakatokban, utcaszélen, tereken. (Ilyet használt az *Amadeus*-ban Milos Forman.) Minden elképzelhető sarokban szuvenírt árulnak bangladesiek, arabok, kínaiak, afrikai feketék. De már lassan tuniszul a vándorkereskedők céhe. Az illegális fűrgelábú árusok a rendőrség feltűntére futásnak erednek. (Nem csoda, ha az olimpiákon folyton halomra nyerik magukat.)

A sikátorok, nagyon sikátorok: sötétek, keskenyek, félelmetesek a középkorban. Felsejlo orgyilkosok villanó törrel, köpenyben. Álarcosan. Mint egy karneválon. Ma inkább vendéglők, trattoriák, pizzeriák, kebabdák, európaiasított kínai pizzák, ravioliok, amerikai spagetik. Minden és mindennek az olasz megfelelője. Kellemesen meglepett, hogy a reklámok igyekeznek a végletekig az olaszt használni, nem amerikaiasodik el a nyelv, mint a mai román sajtóban.

Na persze románok is az utcán: turisták, ottlakók, művészek, tudományos kutatók, és természetesen ök, akik meglepő gyorsan rászoktak az olaszok misericordiájára: sánták, vakok, bénák, reszketősek, csonkák és életerős semmittevők. Elvesznek a sokaságban. Nem olyan feltűnőek mint Rómában.

A csatornák nem büzlének, tengerszaguk van. A motoros hajók mellett magukat kínáló drága luxus-gondolák. Az 1562-es tanácsi szabályzat van érvényben, azóta sem változott fekete színük. A napokban referendumot tartanak Velence ivóvízéről. Példásan szelíd kampány komoly ügyről.

Láttunk kisebbségi egyházat is. Az erdélyi magyarnak szeme van az ilyesmihez. Velence központjában áll a lutheránusok temploma, szép kis barokk épület. Mára nyolcvanra olvadt le a valamikori több ezres kalmárközösség. Prédikáció németül és olaszul. Bár a templom ismertetőjében olvasom, hogy egyike a legkisebb német egyházközösségeknek Germánia határain túl. S akkor mit szólunk például a szászok vagy zágori közösségekhez...

A képeslapok a szokványos veduták, az ázsiai seregek mindenütt csattognak a Yashikával. Kevés a látogató az egyik legszebb műemlék, a Szent János és Pál székesegyháznál (románkori-gót vöröstéglás) és a mellette

álló pompás szintisza reneszánsz ispotály-nál. Pedig ott áll a középkorvég legszebb lovasszobra, Verocchio műve: *Colleoni*. A világ nem csípi a zsoldosvezéreket? Tömegek a Rialto két emelet magas kalmárhídján és a Szent Márk téren. A galambok elűzve. A sirályok minden hajnalban felhasítják a szemeteszsákokat.

Sebastyén Mihály A vasárnap hajnala a legszebb.

gyek királyához”, a *Historiában* megjelent összeállítás egyik szerzője, Marius Diaconescu abból indul ki: „Az érzelmek nem kell hogy elhomályosítsák a történelmi igazságot”. S ha higgadtan vizsgáljuk Avram Iancu szereplését, máris felmerül a kérdés: mi is volt az, amit ő és az általa vezetett mőcök, erdélyi románok tettek 1848–49-ben? Forradalom volt-e, vagy ellenforradalom? S a válasz kézenfekvő: „globálisan nézve, egészében véve ellenforradalom volt az, amit tettek”, „a császári ellenforradalom eszközüvé váltak”. Ezt is most olvashattuk először román lapban. Miként azt is, hogy Erdélyben 1848-ban és 1849-ben tulajdonképpen népirtás folyt, „népirtó háborúról volt”, magyarok és románok etnikai alapon gyilkolták egymást. A kivégzéseket törvényszék hagyta jóvá. Miféle törvényszék lehetett az? – ennek is utána kellene nézni. De a békés lakosok legyilkolását, kirablását, házainak felgyújtását, a nők megerőszakolását stb. – semmivel sem igazolhatják a felek. Hamis az a tétel – állítja a szerző, és több mint valószínű, hogy igaza van –, mi-

Itt lenne az ideje, hogy a történészeknek is megjöjjön az eszük.

szint „a románok csupán áldozatok voltak. Hóhérok is voltak. Mi, románok is gyilkoltunk, raboltunk, gyűjtogattunk, erőszakoltunk. Hogy többet-e vagy kevesebbet, mint a magyarok? Ilyen esetben minden statisztika vagy mennyiségi értékelés értelmetlen. A dokumentumok nem tartalmaznak statisztikát, de a mennyiség egyetlen szóval kifejezhető: sokszor.” Persze azért van néhány adat. Zalatnán például a népirtás előtt 1 170 ma-

gyar élt, utána 500-an maradtak – olvassuk a cikkben. (Nagyon hasonlít ez ahhoz, amit Csibi mester írt ki Iancu akasztásakor, március 15-én.) S a szerző utal még az Abrudon, Felvincen, Enyeden elkövetett atrocitásokra is. Ugyanakkor azt is megemlíti, hogy Avram Iancunak egy abrudi magyar lány volt a kedvese, aki adott pillanatban megmentette a „hegyek királyának” az életét, amikor az a magyar hadsereg által állított csapdába esett... Lám, lám, nem lehetünk meg egymás nélkül! Jobb lenne, ha nem ellenségeskednénk. Mert amit nem intézünk el mi magunk együtt – mindannyiunk javára –, azt

mástól hiába várjuk. Avram Iancu is és a románokat is, ugye, becsapta a császár. Egy-két kitüntetést s néhány birtokon kívül, amit román vezéreknél vetett oda, semmit sem adott együttműködésükért. Avram Iancu becsületére váljék: nem fogadott el semmit ezekből. Sőt, feljegyeztek egy humoros epizódot: amikor Ferenc József császár Mőcvidéken járt, magához hívta a román vezért. Ő viszont nem ment a császárhoz, hanem felnyergelt egy tehenet, és azt küldte maga helyett, mondván: „egy bolond és egy hazug soha meg nem értheti egymást” – idézi az összeállítás másik cikkírója, Ion Carja.

Az újságírók – Avram Iancu ügyében – kezdenek tehát magukhoz térni. Itt lenne az ideje, hogy a történészeknek is megjöjjön az eszük. Mert az összeállításból az is kiderül, hogy a nagy tekintélyű tudományos fórum, a Román Akadémia meghamisítja a történelmet. 2003-ban, az általa kiadott „műben”, a *Románok történelmében* például olyan szöveget ad Avram Iancu szájába, amit nem ő mondott. A könyv szerzője Liviu Maior volt tanügyminiszter, tehát politikus. Lám, honnan fűj a szél...

Röviden

Nőtt a valutatartalék

Májusban 634 millió euróval nőtt a Román Nemzeti Bank valutatartaléka, amely így elérte a 32,7 milliárd eurós összeget – írta a *Mediafax* a jegybank közleményére hivatkozva. A hónap folyamán 1,8 milliárd euró érkezett, illetve 1,2 milliárd euró távozott a jegybanki kontóra.

Élénkül a lakáspiac

Közel tíz százalékkal nőtt a romániai ingatlanpiac forgalma az év első négy hónapjában a múlt év hasonló időszakához viszonyítva – derült ki az országos kataszteri hivatal adataiból. Habár márciushoz képest áprilisban kissé visszaesett az adásvételek aránya, év eleje óta közel kétszáz ezerrel több ingatlan cserélt gazdát. A legtöbb tranzakciót Bukarestben bonyolították le, ezt követi Temes és Kolozs megye. Az ingatlanpiaci aktivitás Buzău, Teleorman és Olt megyékben bizonyult a leglányhábbnak.

Optimisták a cégvezetők

A gazdaságba vetett bizalom megerősödése, a befektetési tervek és a tartozások törlesztésének köszönhetően stabilizálódnak Románia kilátásai, a vállalatvezetők csak az alkalmazások fellendülését látják még borúlátóan – derült ki a Deloitte tegnapi közölt tanulmányából, amelyet cseh, horvát, magyar, lengyel, szlovák és román cégek körében készített. Míg általánosságban az optimisták aránya nem változott tavalyhoz képest (39 százaléka), 20-ról 13 százalékra esett vissza a pesszimizmista.

Elkelhet a BVB

A szófiai mellett a Bukaresti Értéktőzsde (BVB) megvásárlása iránt is érdeklődést mutat a Budapesti Értéktőzsdét is magában foglaló CEESEG szövetség – mondta Michael Buhl vezérigazgató a *CNBC*-nek, amit a *napi.hu* idézett. Elmondása szerint a tárgyalások egyelőre csak informális jellegűek, konkrét tranzakcióról még nem volt szó a tőzsdét birtokló brókercégekkel és bankokkal. Buhl reméli, hogy az angolszász befektetők visszatértek a régió tőzsdéire.

Drágul a kínai áru

Egyre több kínai cég panaszkodik a munkabérek emelkedésére, így a nyugati kereskedőknek és fogyasztóknak középtávon jóval magasabb árat kell fizetniük a Kínából származó fogyasztási cikkekért – írta a *Financial Times Deutschland*ra hivatkozva a *vg.hu*. A lap szerint az átalakulásból elsősorban az euróövezet periferiáján található, dél-európai országok profitálhatnak, feltéve, hogy reformokat hajtanak végre.

Sok törvény közt elvesz a mezőgazdaság napszámosa

Kovács Zsolt

A jogszabályi keret megrövidítése hátráltatja a törvényes napszámosmunka terjedését, ami árnyékot vet az épp kezdődő mezőgazdasági szezonra. Miután Háromszéken sok gazda többek között azért váltotta ki egyéni vállalkozói engedélyét (PFA), hogy napszámosokat alkalmazhasson, a törvény életbelépésekor csalódással kellett tapasztalniuk, hogy a munkaügyi felügyelőség ezt nem engedélyezi.

Csak jogi személyek

„Háromszéken eddig mintegy száz vállalkozó jelentette be igényét, hogy napszámosokat alkalmazza” – mondta el lapunk érdeklődésére Ördög Lajos, a Kovászna Megyei Munkaügyi Felügyelőség vezetője. A hivatalnok sietett hozzátenni: a munkáltatás lehetőségével nem mindenki élhet, a törvény ugyanis csak a jogi személyekre vonatkozik. „Kft-k, részvénytársaságok, egyesületek és alapítványok foglalkoztathatnak napszámosokat, a PFA-ként nyilvántartott személyek viszont nem” – szögezte le Ördög. Ez viszont épp a napszámosmunkában leginkább érintett és érdekelt réteg számára jelent gondot, mivel tudásunk szerint a háromszéki nagygazdák többsége, mintegy 170 személy egyéni vállalkozói engedéllyel rendelkezik. Kőnczei Csaba, a Kovászna Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság vezetője érdeklődésünkre kifejtette: a probléma megoldódni látszik, hiszen a napokban módosult az egyéni vállalkozói

„Fekete költség” a földeken. A mezőgazdaságban van legnagyobb szükség a napszámosmunkára

engedéllyel rendelkezőkről szóló törvény, úgy, hogy ezentúl ők is munkaadóvá válhatnak. A munkaügyi felügyelőség vezetője azonban kifejtette: vita van arról, hogy a PFA-kra vonatkozó törvény módosítása lehetőséget teremt-e a napszámosok foglalkoztatására, de értelmezése szerint a napszámostörvényt kellene módosítani, mivel az zárja ki a kedvezményezettek köréből az egyéni vállalkozói engedéllyel rendelkezőket.

„Diszkriminatív”

Kovászna megyében a Mezőgazdasági Igazgatóság szervezésében múlt hónapban tartottak tájékoztató előadást a háromszéki gazdák számára a napszámostörvényről. A kezdeményezést a legtöbb gazda pozitívan értékelte, mivel elmondásuk sze-

rint sok „fekete költséget” számolhatnak fel azáltal, hogy az időnyomások fizetését bevezetik könyvelésükbe. Ugyanakkor sokan hiányolták, hogy az egyéni vállalkozói engedéllyel tevékenykedőket kivonták a törvény hatálya alól. Lapunk érdeklődésére több háromszéki gazda is úgy nyilatkozott, diszkriminatív döntésnek tartja, hogy a PFA-sok nem dolgoztathatnak napszá-

sokat. Elpanaszolták, előnyök helyett most az egyéni vállalkozói engedély hátulütőjével kell szembesülniük.

Módosítást kérnek

Édler András sepsiszentgyörgyi RMDSZ-es képviselő, a napszámostörvény egyik kezdeményezője lapunknak elmondta, az általa benyújtott tervezet eredetileg a PFA-kra is kiterjesztette a

jogszabályt, de a munkaügyi minisztérium kivetette az erre vonatkozó cikkelyt, arra hivatkozva, hogy előbb fel kell mérni a vállalkozói szféra reakcióját. Édler elmondta, miután sok gazda személyesen fordult hozzá a panasszal, egy képviselőtársával közösen a következő két héten belül benyújt egy törvénymódosító javaslatot. Ez egyrészt a PFA-kat is alkalmazói jogkörökkel ruházná fel, másrészt pedig azok számára is lehetővé tenné a napszámos vállalkozást, akik szociális segítséget szeretnének.

„A jelenlegi szabályozás szerint a szociális segélyből élők elvesztenék a támogatáshoz való jogot. Sajnos ez a részlet eddig elkerülte figyelmünket, ezt jóvá szeretnénk tenni” – fogalmazott Édler András, hangsúlyozva, hogy a napszámosmunka nem számít állandó jövedelemnek. A képviselő szerint az sem zárható ki, hogy ha egy cégvezetőnek megtetszik valakinek a munkája, huzamosabb időre szerződötteti az illetőt. A politikus úgy véli, törvénymódosító indítványuk parlamenti szavazására várhatóan csak ősszel kerül sor, de ha elfogadják, a következő mezőgazdasági szezonban már a PFA-k is alkalmazhatnának napszámosokat. ◀

Szabott árban

A március végén elfogadott napszámostörvény kimondja, hogy egy évben ugyanazon munkáltatónál egy személy napszámosként nem dolgozhat többet 90 napnál – ezen belül naponta maximum 12 órát lehet elszámolni, amely a kiskorúak esetében hatra csökken. Az órabér nem lehet 2 lejnél kevesebb illetve 10 lejnél több, a keresetet pedig naponta, a munka végeztével kell kifizetnie az alkalmazónak. Bár

a bér után sem a munkáltató, sem az alkalmi munkavállaló nem fizet társadalombiztosítást, illetve egészségbiztosítást, a nettó összeg után a cégnek 16 százalékos adót kell lepengetnie az államnak. Az alkalmi munkavállaló adatait és ledolgozott óráit a munkáltatónál lévő speciális regiszterbe fogják bevezetni, amelynek kivonatát hivatott benyújtani a területi munkaügyi felügyelőségekhez.

Végzetes lehet a lej erősödése Halasztott a kormány a regisztrációs adó ügyében

Hírösszefoglaló

Gazdasági fejlődés nélkül Romániát összeomlás fenyegeti – figyelmeztettek tegnapi konferenciájukon a Romániai Üzletemberek Szövetségének (AOAR) képviselői. Constantin Savu és Constantin Boștină alelnökök szerint az ország krízise csúszhat a küladósság miatt. „Noha az állam eladósodásának szintje nem olyan veszélyesen magas, mindössze a bruttó hazai össztermék (GDP) 70 százaléka az uniós 118 százalékhoz képest, a gazdasági potenciál hiánya, a mesterségesen fenntartott erős lej, valamint a magas kamatok nem kedveznek a tartozások visszafizetésének” – magyarázták a szakemberek. Az AOAR tegnapi konferenciája a gazdasági növekedés és az árfolyamnak romániai

gyártókra gyakorolt hatását tematizálta. Florin Pogonaru, a szövetség elnöke előadásában kifejtette: a lej ereje mintegy 16 százalékkal túl van becsülve, így jelenleg egy 4,7-4,8 euróár-folyam lenne reális. Kijelentését több szakértői tanulmányra alapozta, köztük a tekintélyes Economist Intelligence Unit év elején megjelent elemzésére. Az üzletemberek szövetség elnöke hangsúlyozta, míg az országban szinte kizárólag az export jelenti a gazdaság motorját, az exporttöröket hátrányos helyzetbe hozó lejerősödés végzetes következményekkel járhat a nemzetgazdaságra nézve. Pogonaru utalt arra is, hogy a Román Nemzeti Bank „túl-ságosan óvatosan” kezeli a spekulatív tőkék kérdését.

Boștină rámutatott: míg az ipar és a valutát generáló

export a gyengülés jeleit mutatja, küszöbön a nemzetközi pénzüzetektől felvett kölcsön visszafizetése. Constantin Savu európai uniós összehasonlítással bizonyította, hogy a statisztikák adatai alapján „dübörgő” kivétel a valóságban sokkal árnyaltabb. Míg például Csehországban minden lakosra 9800 eurós exportbevétel jut, Szlovákiában 9500, Szlovéniában 7300 és Magyarországon 7100 euró, Romániában a polgárokra fejéenként mindössze 1300 euró jut a kivételből.

Az Országos Statisztikai Hivatal adatai szerint az idei első negyedévben lejben kifejezve 43,2 százalékkal, euróban kifejezve pedig 39,4 százalékkal növekedett az export volumene. A lej árfolyama év eleje óta 3,8 százalékkal erősödött. ◀

ÜMSZ

Halasztást szenvedett a gépkocsi-regisztrációs adó kérdéséről szóló döntés a tegnapi kormányülésen. Az illeték módosítása azután vált esedékessé, hogy a hágai nemzetközi bíróság erre vonatkozó döntést hozott a közelmúltban. Borbély László környezetvédelmi miniszter egy korábbi kijelentése szerint a kormány 20-30 százalékkal csökkentené a regisztrációs adó mértékét.

A tárcavezető a tegnapi kormányülés előestéjén egy televíziós adásban úgy nyilatkozott, az eddigi gyakorlatnak megfelelően a továbbiakban is a vásárlónak kell kifizetnie az autók első regisztrációs adóját. Mint Borbély hozzátette, az intézkedést a 2007. január elseje

előtt az országban forgalomba íratott valamennyi gépkocsitípusra kiterjesztik. „Az uniós normáknak megfelelően” – fűzte hozzá a miniszter.

„Volt egy időszak 2008-ban, amikor csak azoknak volt kötelező befizetniük ezt az adónemet, akik külföldi járműveket íratnak be Romániában. Akkor az európai bíróság úgy határozott, a fizetési kötelezettséget mindenkire ki kell terjeszteni, aki 2007 előtt autót regisztrált” – emlékeztetett. Hozzátette: a szennyzőknek a világon mindent fizetniük kell, az állam viszont a roncsautó programmal segíti a vásárlókat. „Ha egyesek vállalják a kockázatot, és használt autót hoznak be külföldről Romániába, vállalniuk kell az utánuk járó fizetési kötelezettséget is” – szögezte le Borbély. ◀

Gyermeknapot mindennap!

Antal Erika, Baloga-Tamás Erika

► Csak kampányszerűen foglalkoznak a gyerekekkel a hazai közintézmények, év közben magukra maradnak a civil szervezetek – panasztolták a tegnapi gyermeknapon a szülők, akik szerint kevés a kulturális program, rossz a mentálhigiénés ellátás, esetleges a szabadidős tevékenységek rendszere.

Színház vagy kocsmá?

„El szoktuk vinni a gyerekeket, ha valahol gyerekprogramot hirdetnek, de alapvetően elégedetlenek vagyunk” – nyilatkozta lapunknak a háromgyermekes Kurta Melinda, aki 5, 9 és 13 éves fiaival ünnepelte tegnap a gyermeknapot. „Szerencsés helyzetben van az óvodás fiam, mert számomra a helyi báb-színházban vannak előadások, az óvodai szervezetten viszi őket. Jól esne, ha miniket is megkérdeznék, mi legyen a bérletkínálat, de nem vagyunk telhetetlenek. A kiskamaszok számára viszont nincs olyan program, ahol okosan le tudnák kötni őket. Haragszom a marosvásárhelyi önkormányzatra” – tette hozzá a családjára, aki úgy látja, az iskolai munkaközösség és a szülők olyan feladatokat is megszerveznek

A marosvásárhelyi színház gyermekrajz-pályázatát hirdették. A rajzokból tárlat nyílt tegnap. Fotó: Antal Erika

(például a sportoktatás terén), amely a helyi hatóságok kötelessége volna.

A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata *A sötétben látó tündér* című darabjal kedveskedett tegnap a színházba járó gyerekeknek, a múlt hónapban az intézmény rajzpályázatát is hirdették azoknak, akik a fantáziájukat kívánták próbára tenni. Négy kategóriában – óvodás, alsó tagozatos, felső tagozatos korúak, valamint a 15 és 30 év közöttiek jelentkezését várták – 101 rajzot küldtek

be. Marosvásárhelyről csupán öt pályamű érkezett, aktívabbak voltak a székelyföldi alkotók. *A Mit lát a sötétben látó tündér?* című pályázat résztvevői képekben adták vissza, mit kínált számukra a színpadi élmény. Az óvodások kategóriájában Miklós Szilárd, Tuhárszky Anita, Máthé András és Sándor Tímea rajzát díjazta a zsűri, az egy-négy osztályosok közül Csutak Zsolt, Simó Kamilla, Molnár Dávid és Jakab Zsanett vette át a kitüntetést. A pályázatra öt-nyolc osztályo-

sok nem küldtek rajzot, a 15–30 éveseknek szóló kiírásra csupán a 22 éves sepsiszentgyörgyi Kiss Bora jelentkezett. A beküldött rajzokból egy ideiglenes kiállítás is készült a színház előcsarnokában. „Nem csodálkozom, hogy a kiskamaszok nem pályáztak, hiszen őket nem is szólítja meg a színház. Hiányoznak az ifjúsági darabok, és a pedagógusok se tesznek sokat azért, hogy a gyerek inkább színházba és könyvtárba járjon, mintsem túl korán a kocsmába” – vélekedett a 43 éves Kele-

men Attila, aki 13 éves és 6 éves lányával érkezett az ünnepségre.

Gyerekbarát várost

Hargita Megye Tanácsa szintén civil szervezetre bízta a gyermeknap lebonyolítását. A feladatokat a frissen alakult Csíki Anyák Egyesülete vállalta át. „Fontosnak tartottuk, hogy bár egy napra ingergazdag környezetet varázsoljunk a kicsiknek. Ezért a rendezvény helyszínén, a Szabadság téren nem csak a szokványos gyermeknap elfoglaltságok várják a gyerekeket. Lesz néptáncoktatás és kézműves foglalkozás is” – nyilatkozta lapunknak Tiboldi Beáta-Katalin, az egyesület vezetője. A csíkszeredai ünnepség néptáncoktatással kezdődött, majd meseolvasás, aszfaltrajzverseny szórakoztatta a legifjabb térfiglálókát. Délben a Boszorka bábcsoport előadásában a *Kacor király* című meseadaptációt mutatták be, kora délután a Pörgettyű Egyesület segítségével kézműves foglalkozások zajlottak. „Nagyszerű gondolat, hogy gyerekbarát környezetté kívánták varázsolni a központot, bár csak így maradna” – nyilatkozta Túrós Ildikó, aki három éves kislányával látogatott ki a programokra. ◀

Röviden

Zöldülnek a házak

Jelentős az érdeklődés Háromszéken a tegnapi újraindított Zöld ház program iránt. Sokan az éjszakát is a Környezetvédelmi Hivatal sepsiszentgyörgyi székháza előtt töltötték, hogy elsőők között adhassák le pályázatukat. A támogatás révén napelemes, hőszivattyús fűtésrendszereket lehet telepíteni. Az állami hozzájárulás értéke 6000 lejtől 8000 lejig terjed. Az első pályázati napon már több mint 100 folyamodványt adtak le az érdeklődők. A hivatal sepsiszentgyörgyi székháza előtt éjszaka 3 órakeres jelent meg az első igénylő, a nyitáskor már többtucatnyian álltak a sorban. A környezetbarát fűtési rendszerek finanszírozására azok is jogosultak, akik tavaly már pályáztak. A Zöld ház tavalyi kiírásán Háromszékről 552 igénylő jelentkezett, ebből a szaktárca 393 pályázatot bíralt el, és eddig 152 kérelmet finanszíroztak.

Férfivé operálták

Tegnap hajtották végre az első nemműködő mütétet Romániában. A bukaresti sebészeti beavatkozást egy 35 éves transzszexuális férfi hajtották végre, akinek eltávolították a női ivarszerveit, és férfi ivarszervekkel helyettesítették azokat.

Küszöbön a háziiorvossztrájk, dühöng a biztosító pénztár

Híresszefoglaló

► Döntöttek a háziiorvosok: nem írják alá az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (CNAS) által 2011–2012-re előterjesztett keretszerződést. A munkafeltételek, a bérviszonyok és az egészségügyi ellátást meghatározó új szabályrendszer elleni tiltakozásképpen a háziiorvosok nem bocsátanak ki a szakorvosi ellátáshoz szükséges küldőpapírt, továbbá nem írják alá az ártárgyatott gyógyszerek kiváltásához szükséges rendelvényeket sem.

Végzetes rendszerhiba

Az érintettek úgy vélik, bevételeik indokolatlanul csökkentek, viszont egyre több feladatot kell ellátniuk, részben azért, mert átalakult az ügyeleti, valamint a kórházi ellátás rendszere. Doina Mihăilă, a Háziiorvosok Országos Munkálattói Szövetségének elnöke úgy fogalmazott: „az egészségügyi minisztérium mindent megtett, amit meg kellett tennie, de ez sem bizonyult elégségesnek a rendszer működőképességének megőrzéséért”. Az érdekvédő hangsúlyozta: érthetetlen, hogy miközben az

CNAS ideai költségvetési kerete ugyanakkora, mint a múlt évben, aközben az intézmény minden szinten megszorításokkal él. Rodica Tănăsescu, a Romániai Háziiorvosok Országos Szövetségének elnöke jelezte: a szervezet tagjai is csatlakoznak a demonstrációhoz. A sztrájk kezdeti szakaszában a szakemberek térítés nélkül megvizsgálják és ellátják a betegeket, de arra kérik a rászorulókat, legyenek megértéssel és türelemmel, ne számítsanak sem ártárgyatott gyógyszerre, sem térítésmentes szakorvosi ellátásra. Bár a sztrájkolókat jelezték: tisztában vannak azal, hogy a demonstráció kényelmetlenségeket okoz, vállalják a következményeket. „Világossá kell tennünk, mi a betegek érdekében és nem az CNAS hasznára dolgozunk” – olvasható a szakmai szervezetek tegnapi nyilvánosságra hozott közös nyilatkozatában.

Agresszív érdekérvényesítés

Cseke Attila egészségügyi miniszter a háziiorvosok sztrájkbejelentésére úgy reagált: az érdekvépviseletek minden kérését figyelembe vették a keretszerződésről szóló egyeztetésen, ezért a

tiltakozás okafogyottá vált. A tárcavezető emlékeztetett: emelkedett a páciensek után járó pontok értéke is, a két évig érvényes keretszerződést pedig a rendszer stabilitása érdekében vezették be. Tegnap Cseke Attila elismerte: az CNAS eredeti szerződéstervezete olyan feltételeket tartalmazott, amelyek rendkívül nehéz helyzet elé állították az orvos- és a betegtársadalmat egyaránt. A kifogásolt passzusokról kedden Emil Boc miniszterelnökkel a Victoria-palotában egyeztettek az CNAS, az Egészségügyi Minisztérium képviselői. A szaktárca képviselői tegnap úgy nyilatkoztak: sikerült egységet kötni a legvitatottabb kérdésekben. Lucian Duță, a CNAS elnöke értetlenségét fejezte ki a háziiorvosok sztrájkfelhívásával kapcsolatban, és úgy fogalmazott, hogy a hivatalos szervek kompromisszum-kész álláspontjával szemben meglepően „agresszíven” lép fel a szakmai érdekvérvényesítés. „Érthetetlen az egész, a háziiorvosok költségvetési kerete tíz százalékkal nőtt a tavalyi évhez képest, és minden – az utóbbi hetekben megfogalmazott követelésüket teljesítettük” – hangsúlyozta az intézményvezető. ◀

HIRDETÉS

Szervezők:
Ady Endre Társaság, RMDSZ, MIK, MADISZ, Aranykapu Egyesület

Családi hétvége és gyermeknap

Szatmárnémeti, Kossuth Kert
2011. június 4-5.

Ízelítő a rendezvény programjaiból:

Pünkösdi király és tavaszkirálynő választás, bográcsfűző verseny, családok vetélkedője, derűs percek a szatmári színészekkel, Fűszál együttes koncertje, Felvidéki Rocksínház, kézműves vásár, könyvutca, gyermekprogramok, báb-színház, lovasbemutató, kutyakiképző egyesület programjai, néptánc előadások, népi játékok tanítása, diákszínjátás, vásári komédiák, arcfestés, különböző szórakoztató programok gyermekeknek, "Környezetvédő szeretnék lenni" - a Szatmárnémeti Környezetvédelmi Ügynökség által szervezett vetélkedő.

Szombat: 20.30 – Vikidál Gyula koncertje (HU)
Vasárnap: 17.30 – ZSÉDA koncert (HU)

Támogatók:
Szatmár Megye Tanácsa, Szatmárnémeti Városi Tanács, Szatmári RMDSZ, Communitas Alapítvány, Metaplant Kft., Poszset Kft.

Médiatámogatók:

Röviden

Bemutatták
Cioran kéziratait

Tegnap mutatták be Bukarestben a Román Akadémia könyvtárában Emil Cioran nemrég „hazakerült” kéziratait. Amint arról lapunkban korábban beszámoltunk, George Brăiloiu román üzletember egy párizsi árverésen vásárolta meg a kéziratokat, majd a Román Akadémiának adományozta. A neves román filozófus füzetait Mihai Eminescu kéziratjai mellé helyezik el egy páncélszobában. Azonban hamarosan a nagyközönség számára is elérhetőek lesznek: három hónapon belül feltöltik az internetre, ígéri a könyvtár igazgatósága. A *HotNews.ro* értesülései szerint egy takarítónő a filozófus egykori lakásának pincéjében újabb kéziratkegretre bukkant, amelyet hamarosan árverésre bocsátanak, szintén Párizsban.

Bálint Tiborra
emlékeznek

A *Zokogó majom derűje* címmel szerveznek rendezvénysorozatot Bálint Tibor írásai jegyében Kolozsváron, ma és holnap a rádióstúdióban. Ma 18 órától kerekasztal-beszélgetést tartanak, az eseményt tematikus kiállítás egészíti ki, a napot a Kalapos Band koncertje zárja. Holnap *Szellemi lakoma* című, Bálint Tibor írásain alapuló előadásukat mutatják be a THE Trupp Egyetemi Irodalmi színpad tagjai.

Szeben: az elő színház

ÚMSZ

Nemcsak a színházban, de az utcán és a kávézóban, sőt a villamoson is színházi előadásokba botlanak a napokban a szebeniek és a városba látogató turisták. Hetven ország társulata és színjátszója lép fel a múlt pénteken kezdődött és vasárnapig tartó 18. nemzetközi színházfesztiválon, ahol a közönség nem kevesebb mint háromszáz kulturális rendezvénynek lehet szemtanúja. A fesztivál fő témája a közösség, ezt próbálja körüljárni valamennyi előadás, bemutató, látványosság.

A seregszemle két kiemelkedő előadással indult: a Meno Fortas Nékrošius rendezte *Theatre Company*-produkcióval, Dosztojevszkij *Őrükt* című művének színpadi változatával, valamint az

Aktion Theater Pan.Optikum *Transition* című alkotásával. A szervezők a litván Nékrošius minden idők egyik legnagyobb rendezőjének tartják, aki Dosztojevszkij művét új megvilágításban viszi színpadra, hang- és fényeffektusok segítségével teremti meg a látványt, a költészetet, a teatralitást mint eszközt. A litván rendező tavaly ezért a produkciójáért a Golden Stage Cross gála keretében a legjobb rendezőnek járó díjat vehette át. A német nyelvű Pan Optikum szabadterei zenei és színházi előadásokra szakosodott társulat most a libanoni *Wajdi Mouwad Transition* című, fényjátékokon, zenén és akrobatikus mozgáson alapuló darabjával egy közösségi identitásáról próbál elgondolkodtatni és esetleg vitát kezdeményezni.

A szervezők a 18. Szebeni Nemzetközi Színházfesztiválon is az évek óta megszokott színvonalat kínálják, olyan előadásokat és társulatokat hívtak meg, amelyek a színházrajongók számára maradandó művészi élményt nyújtanak. Idén a helyszínek is vonzóbbá teszik a fesztivált, hiszen a szokványos színházi termek mellett a nem hagyományos színhelyek is főszerephez jutnak. De nemcsak Szeben utcáin és terein zajlanak a különböző események, hanem a város körüli régi szász településeken, várakban és templomerdőművekben is. A program szerint flamencok balett, kortárs táncbemutató, bábszínház, cirkuszi mutatványok, koncertek, pantomim, fényeffektusok, valamint szakmai konferenciák, vitaestek, fotó- és kép-

zóművészeti kiállítások, könyvbemutatók, installációk teszik még érdekesebbé a kínálatot.

A szebeni fesztivál a legjelentősebb az előadó-művészetek romániai seregszemléinek sorában, illetve a harmadik legfontosabb Európában. A 2011-es rendezvénysorozat keretében 70 ország meghívottjai lépnek fel, több mint 300 előadással, 60 helyszínen, amit a szervezők szerint naponta 60 ezer személy tekint meg. A fesztiválról sajnálatos módon hiányoznak az erdélyi magyar színházak produkciói. Lapunk megkeresésére a kolozsvári magyar színház titkárságán arról tájékoztattak, hogy a társulat pusztán adminisztratív okokból nem tud részt venni a fesztiválon, most tértek haza egy hosszú és kimerítő dél-koreai turnéról. ◀

„Be kell vonni
Apostut is!”

Sipos M. Zoltán

Ma délelőtt Bukarestben, a képviselőházban ült tárgyalóasztalhoz Máté András Levente Kolozs megyei RMDSZ-elnök és Kötő József képviselő a Demokrata Liberális Párt Kolozs megyei elnökével, Daniel Budával a kolozsvári Mátyás-szoborcsoporthoz törvénytelenül elhelyezett tábla ügyében. „A szövetség Kolozs megyei szervezetének képviseletében a tábla eltávolítását kértük a koalíciós partnerünktől, arra hivatkozva, hogy a tábla jogtalanul került a szoborcsoportot övező zöld területre” – tájékoztatta lapunkat Máté András Levente. Mint elmondta, a tárgyalás során arra jutottak, hogy hamarosan újra asztalhoz ülnek, és a beszélgetésbe bevonják Kolozsvár polgármesterét is. Máté az ÚMSZ-nek kifejtette: a hét végéig szeretne véget vetni az ügynek, és ha a koalíciós partner nem szándékszik eltávolítani a táblát a szobor elől, akkor a további tárgyalásokat a két párt országos vezetőinek bevonásával folytatják. Holnap egyébként alighanem találkozik Kelemen Hunor művelődésügyi miniszter és Sorin Apostu polgármester Kolozsváron, egy rendezvényen: a *Kolozsvár 2020 – Európa Kulturális Fővárosa* témában tartott konferencián. A konferencia megnyitóján beszédet mond Kelemen Hunor és Sorin Apostu is. ◀

Színház, kint a téren. A dániai Dansk Rakkerpak társulat „Riksa” című produkcióját is Nagyszeben utcáin mutatták be

Kultúra a tűzoltótoronyban

Sike Lajos

„Néhány nagyszínpadi fellépés mellett a tűzoltótoronyban tartott előadások vonzották a legnagyobb közönséget a napokban véget ért V. Sorompók Nélkül – Nemzetközi Színházfesztiválon” – mondta lapunknak Stier Péter, a szatmárnémeti Északi Színház vezérigazgatója.

A házigazda szerint mindenki számára kellemes meglepetés volt, beleértve Ilyés Gyula polgármestert is, az új belvárosi szabadtéri helyszín, mindenki dicsérete

kellemes hangulatát és kiváló akusztikáját. Mindez arra ösztönzi a szervezőket, hogy a mostani hat helyett, a jövő nyáron ennél is több előadást és koncertet tartsanak itt.

A város egyik jelképének is számító tűzoltótoronynak, amelyet Meszlényi Gyula püspök építtetett a múlt század elején, nem kis szerepe van abban, hogy a mostani fesztivál nézőszáma duplája volt a tavalyinak, ami előrevetíti, hogy jövőre könnyen túlléphetik a tízezres számot, véli Stier Péter. „Pláne, ha olyan mi-

nőségi előadásokat kínálhatunk a közönségnek, mint amilyent például a budapesti Új Színház és Bárka Színház, a bukaresti Odeon Színház, a Benkó Dixieland Band vagy a sepsiszentgyörgyi Tamási Aron Színház mutatott be. Még nem vontuk meg a találkozó mérlegét, de máris biztosnak látszik, hogy jövőre több külföldi színházat hívunk meg, elsősorban régióinkból, Magyarországról, Szlovákiából, Ukrajnából, Lengyelországból, Ausztriából, Szerbiából” – tájékoztatta az ÚMSZ-t Stier Péter. ◀

Hunyadi várkastélyszemle

ÚMSZ

A Hunyad Megyei Magyar Napok programja keretében dél-erdélyi építészeti emlékeket látogatott meg egy harmincnégy tagú vajdahunyadi csoport, amely a régi templomokat járta végig Zsargó János református lelkész és Kun Árpád nyugalmazott lelkipásztor vezetésével.

A csoport többek közt megtekintette Kolc várát, amely a XVI. században épült, sokan úgy tartják,

hogy Jules Verne *Várkastély a Kárpátokban* című regényének ihletője volt. „Hunyad megye páratlanul gazdag a magyar történelem emlékhelyeiben, hiszen nemcsak Hunyadi János vagy Bethlen Gábor nevéhez fűződik ez az örökség, hanem számtalan, a magyar történelem eseményeihez és személyiségeihez kötődő helyszín található a megyében” – mondta el Babos Aranka, a II. Hunyad Megyei Magyar Napok főszervezője. Petrozsényben a

hét elején fórumot tartottak. *A magyarnak élni/lenni a szórványban* témában szervezett beszélgetésen Ács Éva, a magyar iskola igazgatója beszámolt a szórványban zajló magyar oktatás sajátosságairól. Petrillán jó hangulatú irodalmi este is sor került, verseket, vidám jeleneteket mutattak be a helyi nyugdíjasok. A héten Hunyad megyében több településen lesz bérnyújtás, Csernakeresztúron kedden 46 fiatal részesült a bérnyújtás szentségében. ◀

Könyvheti újság: Kolozsvár

Ma veszi kezdetét a 82. Ünnepi Könyvhét egyszerre több helyszínen, a magyarországi városokhoz idén, 70 év születésnapján, Kolozsvár is csatlakozik.

ÚMSZ

Hetvenéves kimaradás után Kolozsvár is csatlakozik a Budapesten és több magyarországi városban ma kezdődő Ünnepi Könyvhét rendezvényeihez.

Hagyományosan a díszegyenruhába öltözött Központi Tűzoltózenekar felvonulása nyitja meg a 82. Ünnepi Könyvhét és 10. Gyermekkönyvnapok rendezvénysorozatát a magyar fővárosban, a Vörösmarty téren. Háromszázhetvenöt könyvjutalmat vehetnek kézbe az érdeklődők a június 6-ig tartó könyvszemlén – hangzott el az országos eseményt megelőző sajtótájékoztatón. Zentai Péter László, az eseményt szervező Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének (MKKE) igazgatója bejelentette: a könyvhetet az idén Tóth Krisztina költő, író, műfordító nyitja meg. Az igazgató felidézte: a könyvünnepre az MKKE jogelődjének 1927-es lillafüredi ülésén Supka Géza tett

javaslatot, és mint Zentai Péter László fogalmazott, a szervezők azóta is ragaszkodnak az akkor kigondolt szemléseghöz.

Az igazgató elmondta: az idén is minden nagyobb településen megrendezik a könyvhetet, a fővárosi programozatot színesíti a szombati Könyvek éjszakája, amely Bródy János koncertjével kezdődik és utcabállal zárul. A rendezvényre a kiadók szórakoztató programokkal és „extra kedvezményekkel” készülnek. A Vörösmarty téren külön sátrat állítanak az újdonságoknak; itt valamennyi, a könyvhétre megjelent kötetbe belelapozhatnak az érdeklődők.

A könyvhét újdonságait Tarján Tamás irodalomtörténész mutatta be, aki szerint a kínálatot „érték- és témaszétváradás” jellemzi, a súlypont az irodalomról az ismeretterjesztő kötetekre helyeződik át. Példaként a Saxumnál megjelenő *Ott-honszülés?* című kötetet mondta, de megemlítette a

Kossuth Kiadónál megjelent *Magyarország orchideáinak atlaszát* is.

Az MKKE adatai szerint a könyvheten 99 magyarországi és 18 határon túli kiadó lesz jelen, körülbelül 375 újdonsággal. A könyvheti kötetek átlagára három százalékkal emelkedett tavalyhoz viszonyítva, 2838 forint lett (körülbelül 42 lej).

Az Ünnepi Könyvhéthez újra csatlakozó Kolozsváron az eseménysorozatot az MKKE támogatásával rendezik meg. A helyi szervezők szerint a rendezvény célja a kolozsvári kulturális élet felpezsdítése egy olyan nagy múltú hagyomány újjaélesztésével, amely „irodalmunk, értékeink, magyar nyelvű könyveink fontosságára hívja fel a figyelmet”. Az eseményen a könyvkiállítás és vásár mellett előadásokra, könyvbemutatókra, dedikálásokra, különböző kulturális műsorokra, szabadidős tevékenységekre és szórakoztató programokra is sor kerül.

A kolozsvári könyvhetet Kelemen Hunor művelődésügyi miniszter, Csoóri Sándor költő, valamint Dávid Gyula irodalomtörténész, a Polis Kiadó vezetője nyitja meg a Mátyás király szülőháza előtti téren. ◀

Forró a jégkorszaki téma

Beszélgetés az EP Újságírói Díjára jelölt Agyagási Leventével

Bár az önkéntesség témája manapság közkeletesebb az Európai Unió szemében, a környezetvédelem nagyon fontos szakterület, ezért pályáztam egy ilyen témájú filmmel az Európai Parlament Újságírói Díjára – fogalmazott lapunknak Agyagási Levente. A Román Televízió marosvásárhelyi stúdiójának munkatársa Jégkorszaki növények birodalma című alkotása Romániát képviseli a versenyen.

Antal Erika

► **Miért épp környezetvédelmi témájú filmmel pályáztam az Európai Unió Újságírói Díjára?**

– A kiírás úgy szólt, hogy vagy az Európai Unió intézményeit népszerűsítő film legyen, vagy valamely fontos szakterületről szóljon, a környezetvédelem pedig szerintem elég fontos szakterület. Mostanában az önkéntesség témája persze közkeletesebb, a magyarországi pályázók például az önkéntességről készítettek filmet, de úgy vélem nagyságrendileg a környezetvédelem is van annyira jelentős.

► **Miről szól a Jégkorszaki növények birodalma?**

– A film a Madarasi Hargita lábánál fekvő Rákosi sáte élővilágát mutattuk be. Rácz Gábor akadémikus professzor tanítványával, Pokorny Lászlóval a '70-es évek végén kezdte kutatni a láp növényvilágát. Európában és a világon egyedülálló növényekre bukkantak. A ritkaságok legnagyobb ellenségei ma az erdőirtást végző traktorok, a sáten irtalmatlanul robogó ATV-sek és motorosok, de ettől függetlenül a tehenek még békésen legelésznek ott. Rácz professzorék célja többek között az volt, hogy a 10 hektáros területet védetté nyilvánítsák, hiszen a védett területeknek Európa-szerte kiemelt figyelmet szentelnek. Pokorny László szerint nem elég a területet védetté nyilvánítani, azt fokozottan védeni, őrizni kellene.

tani, azt fokozottan védeni, őrizni kellene.

► **Tehát erre próbálták felhívni a figyelmet?**

– Mivel azóta sem sikerült a területet védetté nyilvánítani, a célunk ugyanaz volt, mint Rácz Gáboré és Pokorny Lászlóé: a helyi, megyei és központi hatóságok végre felfigyeljenek a tőzeglápra és próbálják megmenteni az egyedülálló jégkorszaki maradványnövényeket, nyilvánítsák védetté a területet az európai felfogás szellemében. A filmet Román Televízió marosvásárhelyi adásának Zöld stílus című műsorában, majd pedig a TVR 3-as csatornáján mutattuk be.

► **Számított arra, hogy Romániában ön lesz a legjobb?**

– Nem, legfeljebb reménykedtem csak. Meg is lepődtem, amikor megtudtam, hogy az én filmem jutott tovább Brüsszelbe, ahol a végső elbírálás lesz valamikor szeptember közepén, a díjátadás pedig októberben. Az országos nyerteseket is meghívják a díjazásra, ahol a legjobbat 5000 euróval jutalmazzák. ◀

Kettős tükör

A Pentagon nemrég kiadott közleményében leszögezi, hogy az USA ellen elkövetett kibertámadások, amennyiben áldozatokkal vagy károkozással járnak, felfogósítják az ország hadseregét arra, hogy fegyveres válaszcsoporttal semlegesítse a fenyegetés forrását. Korunkban, amikor netről atomerőműveket is fel lehet robbantani, valós veszélyt jelentenek a hackerek, azonban mivel ezek általában elszigetelt egyének, vagy kisebb csoportok, sokkal indokoltabb lenne a titkoszolgálatok közbelépése. Filmekből tudjuk, hogy ilyesmi eddig is lehetett, viszont olyanról nem tudunk, hogy lebombáztak volna internetklubot – ami, a Pentagon szerint ezután előfordulhat. Az USA tehát „bekeményít”. Kíváncsi vagyok a kiberterroristákra: sikerül-e majd nekik az Ovális Iroda IP-címét a támadás eredetétőlként feltüntetni? Elméletben és virtuálisan mindent lehetséges. Ilyenkor vajon kit fog lebombázni Amerika?

(prier)

► Röviden

Erdélyi lapok magyarországi kézben

Lapunk információi szerint egy magyarországi médiaérdekltségű cég megvásárolta az Udvarhelyi Híradó Kft.-t, amelynek tulajdonában négy helyi lap van. Székely Róbert, az Udvarhelyi Híradót, Csiki Hírlapot, Gyergyói Hírlapot és Vásárhelyi Hírlapot kiadó, valamint a szekelyhon.ro honlapot működtető társaság ügyvezető igazgatója lapunk megkeresésére nem erősítette meg az adásvételt, de nem is cáfolta azt. Az ÚMSZ úgy tudja, a magyarországi kormánypartokhoz közel álló cég 1,45 millió eurót fizetett lapokért. Nem ez az első eset, hogy magyar médiacég vásárolt erdélyi sajtóorgánumot. Amint arról lapunkban már beszámoltunk, egy évvel ezelőtt a Magyar Nemzet című újságot kiadó Nemzet Lap- és Könyvkiadó Kft. vásárolta meg az Erdélyi Napló című hetilapot.

Kész a kirugási lista a közmédiában

A Magyar Televízióból 285, a Magyar Rádióból 162, a Duna Televízióból 124, a Magyar Távirati Irodától pedig 28 dolgozót akar elbocsátani június utolsó hetében a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap – értesült a Népszabadság. A lap információi szerint idén ez még csak az első körre az elbocsátásoknak, mert ősszel további négyszáz fő leépítését tervezik. Így a közmédiaknál jelenleg dolgozó több mint háromezer emberből minden harmadik elveszítheti állását. A leépítés, racionalizálás szükségesszerű, mert a kormányváltás után elfogadott új törvény a korábbinál ésszerűbb szervezeti struktúrát hozott létre. A négy közmédia összes dolgozója – leszámítva a műsormegrendelő funkciót betöltő, ötven fő alatti MTV, Duna TV, Magyar Rádió Zrt.-t, valamint a központi hírcentrumként működő és ezért nagy létszámban megmaradt Magyar Távirati Irodát – a médiaszolgáltatás-támogató alaphoz kerül.

Sztársarok

Bisset a TIFF díszvendége

ÚMSZ

► Jacqueline Bisset színésznő az Erdélyi Nemzetközi Filmfesztivál (TIFF) idei díszvendége, aki a nemzetközi filmművészethez való hozzájárulásáért vesz majd át díjat a június 3-án és 12-én között, Kolozsváron zajló fesztivál zárógáláján. Az 1944-ben született Bisset a hatvanas években vált híressé, 1962-től fotómodell, színészként 1965-ben debütált Roman Polanski *A trükk* című filmjében, majd Robert D. Webb *The Cape Town Affair* című, 1967-es alkotásában kapta első fontos szerepét, azóta közel 100 alkotásban csodálhattuk meg. 1969-ben jelölték először Golden Globe-ra (*The Sweet Ride*), amit három másik nomináció követett (*Ki ölte meg Európa nagy konyhafőnökeit?*, *A vulkán alatt*, *Jeanne D'Arc*). A TIFF-en június 11-én, 18 órától a Florin Piersic (egykori Köztársaság) moziban a *La Cérémonie* (*A ceremónia*) című filmjét vetítik, amelyért César díjra jelölték. Egykor a legnagyobbakkal dolgozott: a fiatal Polanski (*Zsákutca*), Yates (*Bullitt – San Franciscó-i zsaru*, *A mélység*), Donen (*Ketten az úton*), Donner (*Casino Royal*), Lumet (*Gyilkosság az Orient expresszen*), Huston (*Judge Roy Bean élete*, *A vulkán alatt*), vagy Európában Maximilian Schell (*A bíró és a hóhér*), és Chabrol (*A szertartás*). Rémüldözött az első Airport-filmben (1970), remekelt George Cukor hatyúdálában (*Gazdag és híres*, 1981), játszott magyar

Jacqueline Bisset-et a jövő héten élőben is megcsodálhatják a TIFF-ezők

arisztokratát (*Gyilkosság az Orient expresszen*), többször forgatott Magyarországon (*Anna Karenina*, *A teremtés*), kedvenc jelenetében pedig Anthony Quinn-nel verekedett (*A görög mágnás*, 1978). Bár sosem ment férjhez, Francois Truffaut egyik múzsája (*Amerikai éjszaka*,

1973), a balett-sztár Alexander Godunov partnere, a nála jóval fiatalabb Vincent Perez barátja és Angelina Jolie keresztanyja. „En a mának élek, nem tudok évtizedekre előre gondolkodni” – mondta pár évvel ezelőtt egy újságíró kérdésére válaszolva a színésznő. ◀

MÉDIAPARTNEREK

Prima Rádió
Székelyudvarhely első rádiója!

PRIMÁS VAGYOK, DE NEM VONÓK, REKRENS VAGYOK, A RÁDIÓSI!

MŰSOROK:

- ZENÉS ÜZENETEK
- ÉBRESZTŐ
- HUMÓR
- HÍREK
- UNITÁRIUS FELÉRA
- REKRENS VAGYOK, A RÁDIÓSI!
- SZÍNES GRÁK
- KAMARASZABÓ
- REFORMÁTIVA FELÉRA
- HANGOLÓ
- AZ ORVOS VÁLASZOL
- MAGÁNFEJLŐTÉS
- ZARANDOKÚTON

www.prima-radio.ro

Szatmár

SZtv

www.szatmartv.ro

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

PÉNTEK

2011. június 3.

A nap filmjei

DUNA TV, 23.05

Sírhely kilátással

Boris, a temetkezési vállalkozó, mindössze két dolgról álmodott fiatalkorában: a táncról és Bettyről. Betty titokban viszonzta a szerelmet, azonban apja óhájára egy aranyásóhoz ment férjhez. Boris is búcsút mondott álmainak és átvette a családi vállalkozást. Boris és Betty már nem épp fiatalon, újra találkoznak. Betty anyósának temetését készítik elő, s a régi szikra újra lángra lobban.

m2, 23.10

A lét elviselhetetlen könnyűsége

Tomas, a neves prágai agysebész, agglégényként éli mindennapjait. Igazi nőfaló, akinek a párkapcsolatokról sajátos filozófiája van: ha látóteredbe kerül egy nő, légy résen minden pillanatban, de soha ne kötelezd el magad. Amikor azonban megismerkedik a monogám Teresával egyszeriben felrúgja elveit, és elveszi a lányt feleségül.

TV2, 23.25

Katasztrófafilm

Egy éjjel váratlanul lecsap Los Angelesre a természeti katasztrófa jelentős része. Egy aszteroida, egy tornádó, hogy a földrengésről már ne is beszéljünk. Egy csapat fiatal megpróbál átjutni a város egyik részéből a másikra, hogy egyikőjük bajba jutott barátnőjén segíteni tudjanak. Ez eddig szokványos hollywoodi történet lenne, ha a főszereplők nem az elmúlt év legsikeresebb amerikai filmjeiből lépnének elő.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.00 Hírek **9.40** 8 és fél **10.00** Napközben **11.00** Hírek **12.05** Élhető világ **12.30** Vendég a háznál **13.00** Déli krónika **13.40** Magánhangzó **14.05** Rádiószínház **14.30** Tanúim lesztek! **15.05** Arcvonalok **16.05** Közletről **16.45** Zöldövezet **18.30** Krónika **19.00** Közéleti ütköző **19.15** Magánhangzó **19.30** Határok nélkül **20.25** Tetten ért szavak **20.50** Jó éjszaka! **21.04** Rádiószínház **21.30** A nap történetei **23.25** Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában **15.00** Híradó, kommentár **15.20** Magyar zenei lexikon **15.30** Aranyemberek - magyarok Bukarestben

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság **12.00** Híradás Művelődési hírek, Környezetünk védelmében, Agrárgazda az unió küszöbén **13.05** Zenés üzenetek **14.00** Hírnegyedóra, Délutáni váltás **16.00** Híradás, Sport, Rádióújság **17.00** Híradás **17.15** Élő muzsika **17.55** A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás **8.00** Hírek, sport **8.10** Hangoló **9.50** Hírek, reklám **15.00** Slágeróra **16.00** Hírek, rendezvényajánló **16.15** Mozgáster **17.00** Nap-óra **17.30** Nóták **17.55** Hírek, műsorismertető

DUNA TV

6.30 Gazdakör **7.00** Reggel a Dunán **10.00** Család-barát **10.55** Virágzó Magyarország **11.25** Derrick (krimisor.) **12.30** Kívánságkosár **15.00** Híradó **15.20** Kalando-Zoo a Kifutók mögött (ism.) **15.45** Heuréka! Megtaláltam! (ism.) **16.15** Egy kis művészet **16.20** Magunknak, fiainknak - Laki Károly és felesége... **16.55** Építészet XXI **17.25** Beavatás **17.45** Arcélek **18.05** Doc Martin (angol sor.) **19.00** Híradó **19.30** Mese **20.00** Térkép **20.40** Kikötő - Friss **21.00** Híradó **21.05** Sport hírek **21.10** Váltó **21.20** Zen-Aid segélykoncert Japánról **22.00** Cranford (angol sor.) **22.55** Dunasport **23.05** Sírhely kilátással (angol-am.-német rom. vígj., 2002) **0.40** Rost Andrea és a Budapesti Vonások Kamarazenekar

TVR 1

6.55 Románia himnusa **7.00** Reggeli híradó **9.00** Szerelmi bizonyíték (brazil sor.) **10.00** Nostalgikus évek (ism.) **12.00** TVR 55 **12.40** A királyi ház titkai (dél-koreai sor.) **14.00** Hírek, időjárásjelentés **14.45** e-FORUM (live) **15.15** Teleshopping **15.30** Parlamenti pártok fóruma **16.00** Románia parlamentje **17.00** La vie en rose **18.00** Hírek, időjárásjelentés **18.25** A királyi ház titkai (dél-koreai sorozat) **19.45** Sport **20.00** Hírek, időjárásjelentés **20.40** Foci stúdió **20.53** Románia - Bosznia labdarúgó mérkőzés (élő közvetítés) **23.00** Foci stúdió **23.35** TIFF beszámoló **23.45** Időzített bomba (amerikai akcióf., 1994) **1.50** Savior (amerikai filmdráma, 1998) **3.30** Lóhalálában (kanadai-német akció-vígjáték, 2002)

VIASAT 3

11.10 Volt egyszer egy gyilkosság (amerikai vígjáték) **13.00** A dadus (sorozat) **13.30** Christine kalandjai (sorozat) **14.00** Amerika csillagai **14.55** Dawson és a haverok (sorozat) **15.50** A médium (sorozat) **16.45** Gyilkos számok (sorozat) **17.40** A dadus (sorozat) **18.05** Christine kalandjai (sorozat) **18.30** CSI (ism.) **19.25** Jól nézek ki! **20.25** Két pasi (ismétlés) **21.25** CSI (sorozat)

m1

6.50 Ma Reggel **10.00** Jelfogó (ism.) Közéleti-politikai magazin **10.55** Nappali Közéleti szórakoztató magazin **13.01** Híradó délben **13.30** Kárpát Expressz **14.00** Átjáró **14.30** Körzeti magazinok **15.25** Nemzet és védelem **15.55** Sírjaik hol domborulnak... **16.25** Remekművek **16.30** Ez csak divat **16.55** Szomszédok (sorozat) **17.30** Híradó **17.40** Körzeti híradó **17.55** Teadélután **18.50** India - Álomk útján (kaland sor.) **19.40** Futótűz (am. sor.) **20.30** Híradó este **20.55** Sport hírek **21.05** Mrs. Bradley titokzatos esetei (am.-angol tévéf., 1998) **22.05** Az Este **22.40** Időbanditák (angol vígj., 1981) **0.35** Barangolások öt kontinensen - Oroszország és a világ **1.05** Hírek **1.10** Sport hírek **1.20** Ma Reggel (ism.) Közéleti műsor

TVR 2

5.00 Hírek, időjárásjelentés (ism.) **6.00** Biznisz óra (ism.) **7.00** Teleshopping **8.10** Tonomat DP 2 - szórakoztató műsor **10.00** Légy formában **10.30** Auto-mánia **11.00** Vallomások **12.00** Hírek, időjárásjelentés **12.30** Biznisz óra **13.30** Jamie vendéglője **14.00** Miért ABC **14.35** Együtt Európában **15.30** Ma a holnapról **16.00** Bűvölet (olasz sorozat) **17.00** Hírek, időjárásjelentés **17.30** Foci stúdió **17.55** Románia - Kazahstan labdarúgó mérkőzés (live) **19.55** Adio **20.10** Elisa lánya (olasz sorozat) **22.00** Hírek, időjárásjelentés **23.00** Egyeseknek ez tetszik - szórakoztató műsor **0.00** Rendőrök kamerával **1.00** Nagy lábon - kulturális magazin (ism.) **1.35** Vallomások (ism.) **2.30** Elisa lánya (olasz sorozat) (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek **9.00** Sport.ro Hírek **10.00** Pontos sportidő **12.00** Sport.ro Hírek **13.10** Pontos sportidő **15.10** Pontos sportidő **16.00** Sport.ro Hírek **16.30** Pontos sportidő (live) **18.00** Sport.ro Hírek (live) **19.05** Románia - Bosznia Hercegovina (live) **21.00** Wrestling RAW **23.00** Románia - Bosznia Hercegovina (live) **0.00** Sport.ro Hírek **0.10** Pontos sportidő

m2

6.50 Ma Reggel **10.00** Kerekék és lépések **10.35** Hrvatska kronika **11.00** Ecranul nostru **11.30** Körzeti magazin **12.20** Zenelánc - Debussy: Szonáta **12.30** "...hol élsz Te?" **13.01** Híradó délben **13.30** Kárpát Expressz **13.55** Záróra **14.45** Napló **14.50** Kalandozó **15.15** Jelfogó **16.10** Afrika gyöngysze-me (port. sor.) **17.00** Színészpallanták (olasz sor.) **17.50** Múzeumtúra (dok. f.) **18.15** Magyar bulizene **19.10** Átjáró **19.40** Esti mese **20.00** Filmsztárok a vadonban **21.00** Híradó este **21.25** Sport hírek **21.30** McLeod lányai (auszt. sor.) **22.15** Vér és rózsza (olasz sor.) **23.10** A lét elviselhetetlen könnyűsége (amerikai dráma, 1988) **1.55** India - Álomk útján (sor.) **2.40** Futótűz (am. sor.) **3.25** Orvosi bűnyügek (olasz sor.)

PRO TV

5.00 20 év után (talk show) (ism.) **6.00** Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.) **7.00** Pro Tv hírek, Mi történik doktor úr? **10.00** Suso tornya (spanyol vígjáték, 2007) (ism.) **12.00** Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat) **13.00** Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés **14.00** Tolvajok hercege (luxemburgi-angol-német kalandfilm, 2006) **16.00** Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat) **17.00** Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés **17.45** Happy Hour - szórakoztató műsor **19.00** Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés **20.30** Gettómilliomos (angol-amerikai filmdráma, 2008) **23.00** A kör 2 (amerikai horror, 2005) **1.15** Gettómilliomos (angol-amerikai filmdráma, 2008) (ism.) **3.15** A kör 2 (amerikai horror, 2005)

ACASĂ

8.30 Anania másik arca (am. sorozat) **10.00** A libák nem szállnak a mennybe (sorozat) **12.45** Szerelmek és tisztesség (sorozat) **14.15** Clase 406 (sorozat) **15.30** A család (sorozat) **16.30** Igaz történetek **17.30** Az ígéret (sorozat) **18.30** Bella Calamidades (sorozat) **19.30** Teresa (sorozat) **20.30** Cassandra (mexikói sorozat) **22.30** Ördögi kör (amerikai sorozat) **0.45** Clase 406 (sorozat)

RTL KLUB

7.00 Infománia (ism.) **7.25** Fókusz (ism.) **7.55** Reggeli magazinműsor **10.05** Rubí, az elbűvölő szörnyeteg (mex. sor.) **11.05** Top Shop **13.00** RTL Klub Híradó **13.10** Asztró Show **14.30** Fél kettő **15.20** Pokoli küzdelem (kanadai-német-amerikai akcióf., 1999) **17.20** Mindörökké szerelem (mexikói sorozat) **18.20** Ezel - Bosszú mindhalálig (török sorozat) **19.30** RTL Klub Híradó **20.05** A mentalista (am. krimisor.) **21.05** Fókusz **21.35** Barátok közt (magyar sorozat) Utána: RTL-hírek **22.20** CSI: A helyszínelők (am.-kan. sor.) Utána: RTL-híradó **23.15** Gyilkos elmék (am.-kan. krimisorozat) **0.15** PokerStars.net - Big Game **1.15** Reflektor **1.25** Törzsutas (ism.) **1.50** Döglött akták (am. krimisor.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés (live) **8.00** Jó reggelt - Razvan és Dani szórakoztató műsora **10.00** Sajtószemle Mircea Badea-val **11.00** Air America (am.-német akció sorozat) **12.00** Az elveszett ereklyék fosztogatói (kaland sorozat) **13.00** Híradó, Sport, Időjárásjelentés **14.00** Mr. Bean (angol vígjáték sorozat) **14.15** Az agglégény 2 - verseny show **16.00** Híradó, Sport, Időjárásjelentés **17.00** Közvetlen hozzáférés - Simona Georgea műsora **19.00** Híradó, Sport, Időjárásjelentés **20.20** A hazafi (amerikai kalandf., 2000) **0.00** Halálnak halála (angol-francia horror, 2002) **2.15** Knight Rider (amerikai sorozat) (ism.) **3.00** Az elveszett ereklyék fosztogatói (kaland kaland sorozat) (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás **11.10** A lista hatalma (am. thriller) **13.10** Hölgyem, Isten áldja (am. vígjáték) **15.15** Murdoch nyomozó rejtélyei (sorozat) **16.55** Örökifjak (amerikai thriller) **18.40** Manipulált emlékek (kanadai thriller) **20.25** Yamakasi 2. - Utcai szamurájok (francia-angol-spanyol akciófilm) **22.10** Total Recall - Az emlékmás (amerikai akciófilm) **0.20** Megfizetsz (amerikai thriller)

TV2

7.00 Alexandra Pódium (ism.) Kulturális magazin **7.25** Tények Reggel **7.55** Mokka **10.00** Mokka habbal **10.40** Stahl konyhája **10.45** Babapercek **10.50** Teleshop **12.25** Marina (mex.-am. sor.) (ism.) **13.25** Kislány, nagylány (auszt. vígj., 2008) **15.15** EZO.TV Jósok, látók, médiumok! **16.25** Második élet (am.-kol.-mex. sor.) **17.20** Edina és Joshi (talk show) **17.25** Seherezádé (török drámasorozat) **18.05** Update Konyha **18.25** Seherezádé (török drámasorozat) **19.30** Tények **20.20** Aktív **21.15** Jóban Rosszban (magyar sor.) **22.25** Irigy Hónaljmirigy **23.25** Katasztrófafilm (am. vígj., 2008) Közben: Kenósorsolás **1.15** Aktív **1.25** Tények Este **2.00** EZO.TV 06-90-602-022 **3.00** Víruskommandó (am. sor.) **4.30** Alexandra Pódium

PRIMA TV

6.00 Vad rózsák (kanadai sorozat) (ism.) **7.00** Apám titkai (angol-ír filmdráma) (ism.) **9.00** Teleshopping **9.30** Szívek találkozása (indiai sorozat) (ism.) **10.30** Aki tud az nyer **11.30** Az első nap - reality show **12.30** Teleshopping **13.00** Sport, diéta és egy sztár **13.30** Teleshopping **14.00** Szívek találkozása (indiai sorozat) **15.00** Vad rózsák (kanadai sorozat) **16.00** Otthon (francia dokumentum f.) **18.00** Hírek, Időjárásjelentés **19.00** Sport **19.30** A cseresznye a tortán - reality show **20.30** Kaszkáló (amerikai vígjáték, 1993) **22.30** Bűnös viszonyok (angol-amerikai filmdráma, 2006) **0.30** Hírek, Időjárásjelentés (ism.) **1.30** Bűnös viszonyok (angol-amerikai filmdráma, 2006) (ism.) **3.30** Teo live (ism.)

KANAL D

7.30 Reggeli kávé **10.00** Menyet anyának **5 12.30** Hírek **13.15** Légy az enyém **15.00** Teleshopping **15.15** A sors kezében (török sorozat) **16.45** Célpontban **18.45** A nap híre **19.00** Kanal-D Hírek **20.00** Célpontban **20.30** A szülők pénzén **22.00** Drakula halott és élvezi (amerikai-francia vígjáték) **0.00** Farkasok völgye (sorozat) **1.00** Kanal-D Hírek **1.45** Drakula halott és élvezi (ismétlés)

HÍR TV

7.00 Paletta **7.30** Lapzárta **8.00** Híradó **9.05** Rájátszás **10.05** GyógyHír (ism.) Egészségügyi magazin **10.30** Értékmentés más-ként (ism.) **11.00** Híradó Friss napi információk **11.30** Soroló (ism.) A vidék magazinja **12.05** Vonalban (ism.) **13.00** Déli híradó **13.35** Hungarorama **14.05** Lapzárta Vítaműsor újságírókkal **14.30** Paletta (ism.) **15.05** Zöld övezet (ism.) **15.30** Iskolapélda (ism.) **16.00** Híradó Friss napi információk **16.30** Felfedező **17.05** BBC Reporters A BBC riportműsora **17.30** BBC Hard Talk **18.00** Híradó **18.30** Európai híradó (ism.) **19.05** Civil kaszinó Hűbavágó kérdések, civil válaszok **20.00** Híradó **21.05** Péntek 8 Mondatvadászat **22.00** Híradó 21 **22.30** Célpont **23.00** Híradó **23.30** Riasztás (ism.)

DISCOVERY

7.00 Ötödik sebesség **8.00** Autókereskedők - Porsche 928 **9.00** Halálos fogás **10.00** Piszkos munkák **11.00** Szétépítők - Téglá, Fűtés és hűtés **12.00** Amcsi motorok **13.00** Autókereskedők **14.00** Állítólag... - A végén csattan **15.00** Piszkos munkák - A 150. adás **16.00** Hogyan készült? **17.00** Amcsi motorok - Családban marad **18.00** A túlélés törvényei - Izland **20.00** Állítólag... - Nézők javasolták **21.00** Szétépítők **21.30** Hogyan készült? Mini GP motorkerékpár, fűgés keksz, kenyőrcső **22.30** Megrázó történetek - Igazi farkasemberek **23.30** Stan Lee bemutatja: szupermenek a valóságban **0.30** Féltónnás tini **1.30** Megúsztam élve! - Börtönlázadás **2.30** Szétépítők - Hegesztés **3.00** Állítólag... - Nézők javasolták

ETV

7.00 Napraforgó - reggeli magazinműsor **9.00** Több szemközt ism. **16.00** Délutáni Híradó **16.15** Több szemközt ism. **16.35** Kárpát Expressz **17.00** Átjáró **17.30** Délutáni Híradó **17.50** Egészséges percek **18.00** Reggeli terefere ism. **18.30** Híradó **19.30** Esti Híradó **20.00** Székely Róbert: Lali és a vörös hegedű, dokf. **20.40** Zene **21.00** Kultúrcsepp ism. **21.30** Híradó **22.00** Átjáró ism. **22.30** Híradó

Június 2., csütörtök

Az év 21. hete és 153. napja, hátravan 212 nap

Ma **Kármén, Anita** és **Péter** napja van.

A Kármén spanyol eredetű női név, amely a Nuestra Señora del Carmen, azaz a Kármén hegyi Miasszonyunk rövidülése.

Az Anita női név, a héber eredetű Anna spanyol változatának becézett alakja. A Péter férfinév a görög Petrosz név latin Petrus alakjából származik.

Holnap a **Klotild, Cecília** és **Károly** nevéket köszöntjük.

Évforduló

- 1793 – Franciaországban a jakobinusok Robespierre vezetésével átveszik a hatalmat, megkezdődik a jakobinus diktatúra.
- 1946 – Olaszországban népszavazás dönt a királyi család trónfosztásáról, a köztársaság bevezetéséről.
- 1953 – II. Erzsébet brit királynő megkoronázása.
- 1958 – Az algéri felkelés nyomán Franciaországban Charles de Gaulle tábornok, miniszterelnök korlátlan hatalmat kap.
- 1986 – A magyar labdarúgó-válogatott a 1986-os világbajnokság csoportmérkőzésén a mexikói Irapuatóban 6-0 arányban kikap a Szovjetuniótól.

Vicc

Két ember beszélget 1956-ban:

– Magának mi a véleménye a politikai helyzetről?
– Véleményem az van, de nem értek vele egyet.

Recept

Cseresznyés-morzsa sütemény

Hozzávalók: 1/4 csésze kristálycukor, 2 ek. kukoricakeményítő, 1 kk. fahéj, 1/2 kk. bors, 1/2 kk. só, 1/8 kk. szegfűbors, 2 kk. reszelt zöldsítromhéj, 60 dkg kimagozott cseresznye, 1 ek. frissen csavart zöldsítromlé, 3/4 csésze zabpehely, 1/3 csésze liszt, 1/3 csésze világosbarna cukor, 3 ek. hideg, sózatlan vaj, darabokra vágva.

Elkészítése: A sütőt melegítjük elő 200 °C-ra. Egy tálban keverjük össze a cukrot a keményítővel, a fahéjjal, a borssal, az 1/4 kk. sóval, a szegfűborssal és a reszelt zöldsítromhéjjal. Adjuk hozzá a cseresznyét és a zöldsítrom levét, majd forgassuk össze. Borítsuk egy 22x22 cm-es tűzálló tálba, majd tegyük félre. Egy közepes tálban keverjük össze a maradék 1/4 kk. sót, a zabpehelyt, a lisztet és a barnacukrot. Dobjuk bele a vajdarabkákat, és a kézi mixerrel keverjük durva morzsává. Hintsük a keveréket a gyümölcsre. Süssük a sütőben 25 percig, amikor a cseresznye már rottyogva fő, a morzsa keverék pedig ropogós aranybarnára pirul.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Vidáman telik mai napja. Tele van lelkesedéssel, és hatalmas vitalitással végzi feladatait. Vigyázzon, ne keveredjen kétes románcba.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Hatalmas lehetőségek akadnak most, amikor feltöltődött az újhold energiával. Járjon nyitott szemmel, ne hagyjon ki egyetlen jó alkalmat sem.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Kifejezetten kreatív és hatékony a mai napon. A tegnap keletkezett újhold annyira feltöltötte energiával, hogy bármire képes. A szerelem boldoggá teszi.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

A munkáját és szerelmi életét befolyásoló tényezők most kedvezőbbek, mint gondolná. Akik önt ismerik, nem fognak meglepődni határozottságán és magabiztos fellépésén.

OROSZLÁN (VII. 23.–VII. 23.)

Vállalkozásában túl biztosra ment, és most attól tart, hogy rajtaveszhet. Családja vagy üzlettársa szemrehányást tehet önnek könnyelműsége miatt.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

A munkahelyén zajló vagy már lezajlott események foglalják le minden gondolatát. Kisstíli, mőszerelés alakok miatt ne bosszankodjon.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Mostanában elég sokat gondolkodott párkapcsolatán és úgy gondolja, változásokra lenne szükség. Valakiben mély vonzalmat ébreszt, s közelebb kerülhetnek egymáshoz.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Sűrűsödnek a jelek, amelyek arra intik, hogy nem veheti félvállról egészségügyi panaszait. Legyen óvatos, minél hamarabb keresse fel az orvosát.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Ma sok vidámság vár önre, per sze csak akkor, ha képes kellően nyitott lenni. Legyen bátor, és élvezze az élet apró örömeit is.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

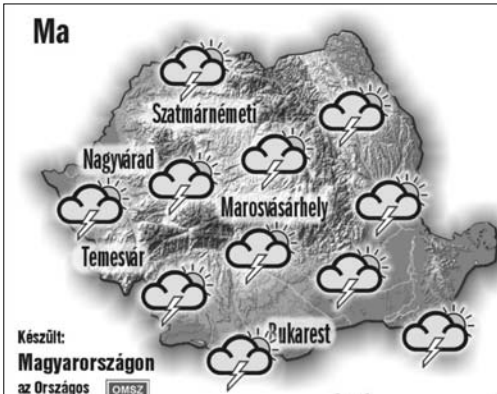
A tegnap keletkezett újholdtól ereje megsokszorozódott. Nyugodt, kiegyensúlyozott napra számíthat. Remekül tud összpontosítani feladataira munka közben.

VIZÖNTÓ (I. 21.–II. 19.)

A munkában nem számíthat mások segítségére, de egyedül is remekül elboldogul. Annyi energiával töltötte fel az újhold, hogy mindent meg tud oldani. Este lazítson!

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Magabiztos és határozott. Amit eltervez, mindent véghezvisz. Szeret társaságban lenni még akkor is, ha nem feltétlenül van középpontban. Fontos, hogy higgány magában.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

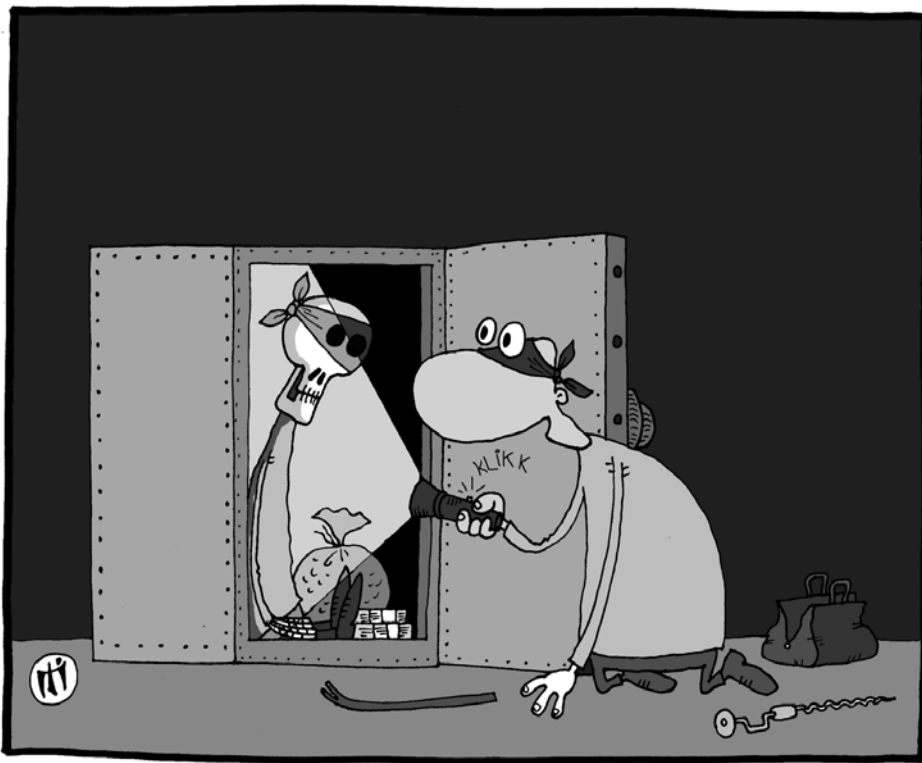
Az erőteljes nappali gomolyfelhő-képződésből a déli óráktól kezdve bárhol kialakulhat zápor, zivatar. Emellett több órás napsütésre is számíthatunk. Zivatarok környékén átmenetileg viharossá fokozódhat a szél.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	27°C	16°C
Brassó	21°C	11°C
Bukarest	24°C	16°C
Csikszereda	22°C	10°C
Kolozsvár	25°C	14°C
Marosvásárhely	24°C	14°C
Nagyváradi	27°C	16°C
Szatmárnémeti	29°C	17°C
Temesvár	27°C	16°C

Szöveg nélkül

Horváth István

***	ELVÁGÓ-DÁS	HELYÉRE TESZ	BONBON-SZEM!	AZ ÚJÍTÁSOK IDEJE	PERZSIA MAI NEVE	ET CETERA (RÓV.)	AZ IDŐ JELE	KÖVÉR NYAKÚ	DURVA, FESTETLEN SZÖVET
ÓNODI ...; MAGYAR TORNÁSZ									
MAGYAR LABDARÚGÓ VOLT (FLÓRIAN)							OROSZ FOLYAM		
SEÑOR (RÓV.)			CSEMETE						
SPANYOL FÉRFINÉV			FILM-RENDEZŐ (GYULA)				GUMÓS FOG		
NYAKAS-KODIK							NEM EZ, EGYEB		
KÉRDŐSZÖCSKA							RUHÁT TISZTÍTÓ		
NINCS LEGÖMBÖLYITVE							IZÜLET LÁBON		
SÖTÉT NAPSZAK									
KABARÉBA JÁRO									

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31. sz., I. emelet. Telefon/fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó” OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Baló Levente (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyváradi), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közzéje.

Lapunk megjelenését támogatja a

MÉDIAPARTNEREK

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

Sláger Rádió
fm 105.9

95 FM SICULUS Rádió

95.1 fm Paprika Rádió
Fülön csíp.

94.0 FM PROFÍ RÁDIO
A ZENE ARAD BELŐLE

KOLOZSVÁRI RÁDIO
FM 95.6
www.radiocluj.ro

Bajnoki címet ért a tripla

Kosárlabda

Turós-Jakab László

▶ A román férfi kosárlabda történetében először utolsó másodpercben dobással döntött el a bajnoki cím sorsa: Tyler Carlisle Morris, a kolozsváriak irányítója közel 20 méterről kísérletezett – három pontot érő sikerrel. Mondhatni, megfordult a szerencse, hiszen a tavalyi döntő első két összecsapásán, Kolozsváron, a ploiești-iek is utolsó másodpercben elért Blidaru-, illetve Hargrove-triplával csikarták ki az utólag a hetedik bajnoki címet jelentő döntést.

Kedden délután, közel négyezer néző és az összecsapást a csarnok előtti téren felszerelt óriási kivetítőt követő további ötszáz szurkoló előtt, az U-Mobitelco BT végig irányított. Olykor már tíz ponttal is vezetett, de a címvédő CSU Asesoft mindig újítani tudott, és a kőkemény védelmek, valamint a tét súlyától gyakrabban megremegő kezek harcában, 30 másodperccel a vége előtt a prahovaiak utolérték ellenfeleiket, 61-61. Morris hibázott, majd Tu-

dor is, s amikor előbbi kezét elhagyta a labda, háromnál is kevesebb másodperc volt hátra. Aztán már csak a ki-robbant hangorkán jelezte: megvan a 15 éve várt bajnoki cím. Több száz szurkoló övönlött a játéktérre, a döb-bent ploiești-iek pedig eltűntek a hadszíntérről. Négyezer torokból zendült fel a fekete-fehérek himnusza, a

legbeszédesebbek azonban Valentin Nicának, a csapat fő szponzorának a könnyei voltak. Carmen Tocala, a Román Kosárlabda-szövetség elnöke átadta a kupát és a bajnoki mezeket, s kis huzavona után a címvesztett ploiești-eket is díjazta. Már csak a hagyományos ünnepi rituálé maradt hátra: a játékosok és stáb egy része ru-

hástól megfürdött a Szamosban.

„Nem én vagyok a hős, kétségbeesett kísérlet volt”, fogalmazott a meccs után Morris, aki pályafutása eddigi legnagyobb eredményét könyvelte el a fantasztikus triplával. A szintén amerikai Kyndall Dykes szerint is semmi sem hasonlítható össze egy bajnoki cím örö-

mével. Mircea Cristescu, a klub ügyvezető elnöke Nicolae Ienac februárban elhunyt menedzser emlékének dedikálta a rég várt sikert.

A kolozsvári alakulat negyedik bajnoki címét szerezte meg, 1992, 1993 és 1996 után. Tizenöt évvel ezelőtt a Steaua 3-2-re legyőzte U-SM Investben Mircea Cristescu és Dorin Pinteá jelenlegi másodedző számított alapembernek, a kispadon pedig a bosnyák Dragan Petricsevics ült.

A zsinórban hét bajnoki címet követő kudarc nagyon megviselte a CSU Asesoft játékosait és vezetőjét, a ploiești-iekbe lehetetlen volt lelket verni. Kolozsvári riválisaik csak a negyedik nekirugaszkodásra tudták felülmúlni őket, hiszen a 2006-os fináléban 4-1, a 2008-asban 4-3, a tavalyiban pedig 4-0 arányban maradtak alul. A 2011-12-es idény döntőjének eredményei kolozsvári szempontból: 89-79, 69-82, 66-65, 84-76, 56-68 és 64-61.

Tegnap este a város főterén ünnepelték meg a kolozsvári kosarasokat, a találkozóról Sorin Apostu polgármester sem hiányzott. ◀

Győzelmi mámor Kolozsváron. A játékosok és stáb ruhástól megfürdött a Szamosban. Fotó: Manases Sándor

Szétszedik a Temesvárt?

Labdarúgás

T. J. L.

▶ Főként az alkalmazotakkal és az államkasszával szembeni adósságok miatt nem kapott labdarúgó Liga-1-es licencet a Temesvári FC, a Besztercei Gloria és az Universitatea Craiova, de más is közrejátszott. A Bega menti alakulat a Benficanak tartozik Sepsí László átigazolásáért, s a lisszaboni hivatalos közleményben már cáfolták, hogy valamilyen idevágó egyezség is született volna a két egyesület között.

Bár a Román Labdarúgó-szövetség (FRF) végrehajtó bizottsága csak ma ratifikálja az eddig határozatokat, lényeges változások nem várhatók. Tán ezért is Mari-an Iancu belenyugodott sor-

sába. A temesváriak mecénása bosszút esküszik, polgári perekkel fenyegetőzik, de ugyanakor megnyugtatja a szurkolókat, hogy „a Marsra száműzette sem szűnik meg a Poli”. A temesvári szurkolók tegnap este tüntettek a FRF döntései ellen. A végrehajtó bizottság legfeljebb annyit enyhíthet a büntetésen, hogy „csak” a Liga-2-be száműzze a Polit, amely azonban biztosan nem vehet részt a 2011-12-es európai kupaküzdelmekben, pontosabban a BL-ben.

Közben Costel Pantilimonért bejelentkezett az angliai West Bromwich Albion, a válogatott hálóőrért 5 millió eurót szeretnének a Bega-mentiek. Gigi Becali lemondott Gogáról, Sepsiről és Bourceanuról viszont nem. ◀

„Dózi” a Royal Ascot-on

Lovaglás

ÚMSZ

▶ Bár Overdose május 21-én csak hetedik lett a Temple Stakes elnevezésű lóversenyen, a fogadóirodák a kilencedik legesélyesebbnek tartják a június 14-én Royal Ascotban sorra kerülő sprintverseny nevezési listáján szereplő 35 ló közül.

A Group I-es kategóriájú King's Stand Stakes nevet viselő futamon csökkenni fog az indulók száma, mert a kiírás értelmében legfeljebb 28 ló állhat rajthoz, de az el-

múlt évek 12-15 fős létszámából kiindulva várhatóan kevesebb résztvevő lesz. Ami azt jelenti, hogy Overdose nagyjából a 4-5. esélyesnek léphet elő.

A bukmékek jelenleg Star Witness tartják favoritnak átlagosan 7,6-os oddsszal, őt a Temple Stakes győztese követi 8,9-es nyere-menyszorzóval. Overdose-ra a legalacsonyabb odds 16-os, a legmagasabb 20-as, átlagosan pedig 18,4-es. A Temple Stakes előtt a fogadóirodák Overdose-t tartották első számú favoritnak mindkét versenyen. ◀

Federer-Djokovic álompárbaj

Tenisz

T. J. L.

▶ Francia–olasz és kínai–orosz párharcok lesznek a francia nyílt teniszbajnokság női tornájának döntőjébe jutásért. Marion Bartoli (11.) 7-6 (4), 6-4-re nyert Szvetlana Kuznyecova (13.), a címvédő Francesca Schiavone (5.) pedig 1-6, 7-5, 7-5-re a szintén orosz Anasztaszja Pavljucsenkova (14.) ellen.

Marija Sarapova (7.) és Li Na (6.) tegnap biztosította helyét a legjobb négy között. Az orosz szépség a német Andrea Petkovicot ver-

te 6-0, 6-3-ra, míg az idei Australian Openen döntős távolkeleti teniszező a titkos esélyként számon tartott fehér orosz Viktorija Azarenkát búcsúztatta: 7-5, 6-2. Li Na az első kínai teniszező, aki az elődöntőig jutott a Roland Garroson.

A férfiaknál a 43-0-s sorozatban levő Novak Djokovic (2.) játék nélkül jutott az elődöntőbe miután ellenfele, az olasz Fabio Fognini sérülés miatt visszalépett. A svájci Roger Federerrel találkozik, aki 6-4, 6-3, 7-6 (3) arányú győzelmet aratott a hazai közönségkedvenc Gael Monfils felett. Federer 2009-

ben diadalmaskodott a Roland Garroson, ahol idén még egytel megtoldhatja Grand Slam-sikerei számát: eddig 16-ot nyert.

Tegnap eldőlt a másik két elődöntős is: Rafael Nadal (1.) a skót Andy Murray-jel (4.) játszik a döntőbe jutásért. A spanyol világszámú 6-4, 6-1, 7-6 (3)-ra nyert tegnap a svéd Robin Söderling (5.), Murray pedig 7-6 (2), 7-5, 6-2-re az argentin Juan Ignacio Chela ellen.

A juniorok tornáján elbúcsúzott az utolsó, román színeket képviselő játékos is: a kolozsvári Csöregi Ilkát a montenegrói Danka Kovinic (6.) győzte le 7-6 (1), 6-1-re. ◀

Blatter, utolsó akadályon túl

Hírószefoglaló

▶ Elhárult az utolsó akadály is az elől, hogy Joseph Blattert ismét megválasszák a Nemzetközi Labdarúgó-szövetség (FIFA) elnökének azt követően, hogy a tegnapi, zürichi tisztújító kongresszus küldötteinek döntő része megszavazta: ne változzon a tervezett napirend. A 208 küldöttből 172-en elutasították azt az angol beadványt, hogy a napokban kitudódott korrupciógyanus esetek miatt halasszák el az elnökválasztást.

Az 1998 óta elnöklő svájci Blatter kihívója, a katar Mohamed Bin Hammam FIFA-tagságát azok után függesztették fel még vasár-

nap, hogy vesztegetési botrányba keveredett. Az ázsiai szövetség elnökét – mivel a sportággal kapcsolatos mindennemű tevékenységtől eltiltották – nem is engedték be a zürichi kongresszusra.

A németek azzal álltak elő: vizsgálják ki, hogy Katar törvényesen szerezte-e meg a 2022-es vb rendezési jogát. Ezzel kapcsolatban Blatter azt javasolta, hogy a jövőben ne a 24 tagú végrehajtó-bizottság, hanem a teljes közgyűlés válasszon helyszínt a mindenkoribbné. Ezenkívül arra kérte a küldötteket, szavazzanak rá, mert ő „annak a hajónak a kapitánya, amely vad vizekre tévedt, és külső segítség nélkül, együtt” kell vissza-

vezetni a helyes útra. A közgyűlésnek otthont adó Hallenstadion előtt még délelőtt tucatnyian demonstráltak a megítélésük szerint korrump FIFA és annak vezetője ellen.

Délután az egyedüli jelöltként induló Joseph Blatter újabb négy évre elnöknek választották. A 208 tagország képviselői közül 203 adott le szavazatot, s ebből 186 támogatta a szervezetet 1998 óta irányító svájci sportdiplomatát, akinek legalább 102 voksot kellett kapnia ahhoz, hogy negyedik elnöki ciklusát is megkezdhesse. A magyar szövetség képviselőjében Csányi Sándor elnök szavazott. ◀

Röviden

Magyar vereségek

Két vereséggel kezdett a magyar női vízilabda-válogatott az oroszországi Kirisiben zajló nemzetközi tornán: Merész András szövetségi kapitány gárdája 18-14-re kapott ki az oroszoktól és 10-8-ra az amerikaiaktól. A hatszoros tornán ma a kazahokkal találkozik a magyar válogatott.

Káprázatos ajánlatok

Mirel Radoinak döntenie kell, hogy elfogadja-e a szaudi Al-Ain labdarúgó-csapatot pénzrelő sejk ajánlatát, tízmillió eurót az elkövetkezendő két szezonra. Az Al-Ain felkészítésével Cosmin Olăroiu foglalkozik, aki nagyon szeretné leigazolni a volt válogatott játékosát. Ennél is többet, két évre 36 millió eurót ajánlottak fel az olajsejkek Josep Guardiának, a nemrég BL-t nyert FC Barcelona fiatal mesterének. „Pep” feladata a katar labdarúgó-válogatott felkészítése lenne a 2014-es világbajnokságra.

Reszkethet Contador

Amennyiben a nemzetközi Sportdöntőbírószám (CAS) Alberto Contador doppingügyében helyt ad a Nemzetközi Kerékpáros Szövetség (UCI) fellebbezésének, akkor a szövetség visszamenőleg törli a spanyol versenyző 2011-es eredményeit, így például a Giro d'Italián aratott győzelmetől is megfosztják. Az UCI ezt tegnap jelentette be, hozzátéve, hogy a Nemzetközi Doppingellenes Ügynökség (WADA) szabályzata alapján fog eljárni. Contador ügyvédei már elérték, hogy a CAS-meghallgatás csak augusztusban legyen, így a spanyol kerékes indulhat a júliusi Tour de France-on is.

Szűcs távozik az Oltchimtól

Szűcs Gabriella távozik az Oltchim kézilabdacsapatától, miután a Râmnicu Vâlcea-i alakulat több játékosával is szerződést bontott. Az átlövő korábban Debrecenben játszott, és 2008 óta szerepelt a tavalyi Bajnokok Ligája-döntős román bajnoknál.

Együtt Messi és Tévez

Sergio Batista, a dél-amerikai kontinenstornára, a Copa Americára készülő argentin labdarúgó-válogatott szövetségi kapitánya kijelölte bővített keretét, amelyben helyt kapott a gárda két ásza, Lionel Messi és Carlos Tévez is. A Copa America július 1. és 24. között 12 csapat részvételével zajlik majd Argentínában. A hazaiak válogatottja 14 alkalommal bizonyult a földrész legjobbjának, ezzel az uruguayiakkal holtversenyben csúcstartó. Igaz, legutóbbi diadaluk 18 éve, 1993-ban született.